

Mecanismul Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane

Acronime și abrevieri

ANITP	Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane
ANPDCA	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
BCCO	Brigada de Combatere a Criminalității Organizate
CR ANITP	Centrul Regional al ANITP
DCCO	Direcția de Combatere a Criminalității Organizate
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DIICOT	Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DRP	Departamentul pentru Români de Pretutindeni
IGI	Inspectoratul General pentru Imigrări
IGPF	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IM	Inspekția Muncii
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MNIR	Mecanismul Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație
ONG	Organizație neguvernamentală
SIMEV	Sistem Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor
SCCO	Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate
TRM	Mecanismul Trans-Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane

Preambul/context

Una dintre trăsăturile fenomenului de trafic de persoane rezidă din cumulul unor acțiuni întreprinse prin anumite mijloace, fiecare dintre acestea, la rândul lor, putând constitui infracțiuni distincte, având ca scop exploatarea uneia sau mai multor persoane. Adăugând acestui model infracțional și o multitudine de vulnerabilități individuale, sociale, economice sau de altă natură, ne aflăm în fața unei provocări aparte chiar și pentru specialiștii din domeniu. De aceea, succesul și eficiența prevenirii și combaterii acestui tip de criminalitate, adeseori în contextul acțiunilor grupurilor sau rețelelor de crimă organizată, naționale și internaționale, sunt date de rigoarea orientării răspunsului antitrafic, fie cel din plan judiciar fie cel din planul protecției și asistenței victimelor traficului de persoane.

Reperle necesare orientării profesioniștilor din domeniu, a celor care prin natura atribuțiilor și responsabilităților pot contribui la reducerea fenomenului și a publicului larg au nevoie să fie sistematizate și etapizate pentru a distinge între subtilitățile acestor tipuri de infracțiuni contra persoanei.

În acest scop, trebuie valorificate simultan atât o perspectivă legală, respectiv felul în care legea definește și sancționează o asemenea faptă, cât și o perspectivă umanistă, așa-numita perspectivă victimologică. Aceasta din urmă ia în considerare atât cauzele favorizante, cât și efectele pe care le suferă persoanele afectate prin exploatare în contextul traficului.

Un astfel de proces de evaluare este, după cum arătam, unul sinergic, niciuna dintre perspective neputând fi ignorată, nici în procesul de colectare a probelor și în scopul înlăturării justiției, nici în procesul de recuperare și reintegrare a victimelor infracțiunilor ce se circumscriu acestui fenomen. După cum este evident, multidisciplinaritatea unui astfel de angajament nu poate fi gestionată de o singură persoană, instituție sau organizație și, de aceea, intervenția comună și colaborativă a acestora este condiția sine qua non pentru asigurarea unui răspuns adecvat de care să beneficieze individul, dar și societatea prin creșterea nivelului de siguranță și ordine publică.

De la această înțelegere unanimă a pornit și inițiativa de revizuire a cadrului de reglementare a Mecanismului Național de Identificare și Referire a victimelor traficului de persoane (MNIR) adoptat cu mai bine de un deceniu în urmă. Astfel, inițiativei i s-au alăturat nu doar instituțiile statului cu atribuții în domeniu, dar și organizații interguvernamentale și neguvernamentale cu preocupări în prevenirea traficului și asistența victimelor acestuia, fiecare asumând-și un rol activ inclusiv în implementarea ulterioară a acestuia.

Totodată, voința, inclusiv politică, de a asigura o sustenabilitate solidă a capacității la nivel național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane a condus la promovarea adoptării MNIR printr-o hotărâre a Guvernului.

În noua sa structură, și cu instrumentele de lucru pe care le promovează, MNIR este complementar ansamblului de reglementări din domeniul penal și cel al asistenței și protecției victimelor sprijinind intervenția celor care îl vor aplica în activitatea curentă.

CAPITOLUL 1. Termeni și definiții

Traficul de persoane

În conformitate cu art. 210 din Codul penal român (C. pen.), existența infracțiunii de trafic de persoane presupune îndeplinirea concomitentă a 3 categorii de condiții, după cum urmează:

Acțiunea: recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane (pot fi realizate una sau mai multe acțiuni);

Mijlocul: prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate, profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-și exprima voința ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane; prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimțământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane.

Scopul: exploatarea persoanei.

În lipsa existenței oricăreia dintre aceste categorii de condiții, fapta nu poate fi considerată infracțiunea de trafic de persoane.

Traficul de minori

Așa cum prevede art. 211 din C. pen., traficul de minori reprezintă recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia.

În cazul infracțiunii de trafic de minori, **nu** este necesară îndeplinirea condițiilor privind **mijloacele** prevăzute la infracțiunea de trafic de persoane.

Exploatarea

În conformitate cu art. 182 C.p., prin exploatarea unei persoane se înțelege realizarea oricăreia dintre următoarele acțiuni: supunerea la executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forțat; ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire; obligarea la practicarea prostituției, la manifestări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau la alte forme de exploatare sexuală; obligarea la practicarea cerșetoriei; prelevarea de organe, țesuturi sau celule de origine umană, în mod ilegal.

Victima traficului de persoane

Subiectul pasiv al faptelor prevăzute la art. 210, 211, 264 și 374 din Codul penal sau al tentativei la una dintre aceste fapte. Nu prezintă importanță dacă victima participă sau nu în procesul penal în calitate de persoană vătămată.

Orice persoană fizică despre care există informații că a suferit o vătămare fizică sau psihică, o suferință emoțională, o pierdere economică sau o vătămare gravă a drepturilor sale fundamentale, prin acțiuni sau inacțiuni care încalcă legislația penală în materia prevenirii și combaterii traficului de persoane.

Consimțământul victimei, în ceea ce privește infracțiunile de trafic de persoane și trafic de minori, nu constituie cauză justificativă.

Victima potențială a traficului de persoane – persoana detectată înainte de a fi exploatată, în timpul exploatării sau după ce a evadat din situația de trafic și care prezintă indicii specifice procesului de trafic.

Victima prezumată a traficului de persoane – persoana despre care există indicatori că a fost traficată, decizia privind statutul acesteia realizându-se în baza unui interviu inițial de identificare.

Victima identificată a traficului de persoane – este victima prezumată care, în urma coroborării datelor și informațiilor suplimentare, își capătă statut de victimă a traficului conform prevederilor legale.

Victima minoră – persoana cu vârsta mai mică de 18 ani, subiect al infracțiunii de trafic de minori.

Victima cetățean străin – victima traficului de persoane care nu are cetățenia română, cetățenia unui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori cetățenia Confederației Elvețiene.

Victima apatrid – străinul, victima traficului de persoane, care nu are cetățenia niciunui stat.

Victima cetățean al Uniunii Europene – victima traficului de persoane care are cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene, altul decât România.

Victima cetățean străin beneficiar al art. 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană – victima traficului de persoane, cetățean britanic care se află în România și continuă să își aibă reședința pe teritoriul României după încheierea perioadei de tranziție, membrii de familie ai acestuia care îl însoțesc sau care i se alătură ulterior încheierii perioadei de tranziție în cazul în care aveau calitatea de membri de familie înainte de încheierea acesteia, precum și copiii născuți sau adoptați după încheierea perioadei de tranziție.

Țara de origine sau de reședință

Țară al cărei cetățean este victima, în cazul cetățeanului străin, sau, dacă acesta deține mai multe cetățenii, fiecare țară al cărei cetățean este victimă. În cazul apatrizilor, țara sau țările în care aceștia își au reședința obișnuită.

Țara de destinație

Țara în care persoana a fost/este/va fi exploatată.

Detectarea victimei

Detectarea victimei traficului de persoane/minori este acțiunea care presupune depistarea indiciilor care sugerează o posibilă situație de trafic și a victimelor potențiale, determinând sesizarea organelor de cercetare și urmărire penală sau notificarea către ANITP/furnizori publici sau privați cu servicii specializate pentru victimele traficului de persoane.

În cazul minorilor victime ale traficului, profesioniștii sunt obligați să semnaleze cazul la DGASPC, la numărul unic național 119, potrivit prevederilor art. 96 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Identificarea victimelor traficului de persoane

Identificarea victimelor traficului de persoane este procesul de evaluare și constatare a faptului că o persoană este victimă a traficului de persoane. Constituie prima etapă a mecanismului de identificare și referire. Identificarea victimei traficului de persoane va ține cont atât de perspectiva legală (prevederi legale), cât și de perspectiva victimologică.

Indicii/indicatori de identificare

Indiciile/indicatorii de identificare sunt semne care pot indica faptul că, în cazul persoanei, s-au folosit elemente componente ale traficului de persoane: acțiuni/mijloace/scop, respectiv că

aceasta se află/s-a aflat în situație de exploatare, ca urmare a infracțiunii de trafic de persoane. Analiza indiciilor/indicatorilor se realizează conform Anexei nr. 2.

Evaluarea riscurilor și a nevoilor

Acțiune realizată cu scopul de a identifica și evalua riscurile asociate situației în care se află persoana traficată și în baza căreia se va lua decizia privind asistarea și protejarea persoanei (în țara de origine sau destinație; într-o locuință protejată/centru rezidențial sau în familie) sau privind repatrierea acesteia. Evaluarea riscurilor și a nevoilor reprezintă un proces continuu, care se va realiza de la primul contact cu victima și până la finalul programului de asistență și protecție în care aceasta este inclusă. Evaluarea riscurilor și a nevoilor se realizează pe 2 direcții: evaluarea din punctul de vedere al securității personale (cu sprijinul poliției) și evaluarea din punctul de vedere al sănătății fizice, psihologice și nevoilor de asistență (de către furnizorul de asistență, în colaborare cu parteneri cu responsabilități în protecția și asistența victimelor).

Abuz al unei stări de vulnerabilitate

În identificarea victimei traficului de persoane, se va avea în vedere vulnerabilitatea personală, situațională sau circumstanțială, intervenită anterior traficului și care a predispus persoana la această formă de victimizare. Vulnerabilitatea persoanei include: istoric de abuz/neglijare în familia de origine; sărăcie; dizabilitate; factori ce țin de comunitate și excluziune socială; migrație nereglementată; proveniența dintr-o zonă cu conflicte armate. În procesele de trafic, recrutaorul/traficantul se folosește în mod intenționat de vulnerabilitatea persoanei în scopul exploatarei sale, astfel încât persoana ajunge să considere că dându-și acordul pentru forma de exploatare e singura alternativă reală și acceptabilă pentru situația în care se află. Caracteristicile personale ale victimelor și circumstanțele în care se află vor fi luate în calcul de specialistul implicat în identificarea persoanei, în ceea ce privește stabilirea abuzului stării de vulnerabilitate.

Victimizare secundară/revictimizare - trauma suferită de victimă, care nu apare ca un rezultat direct al faptei penale, ci prin reacția inadecvată față de victimă a instituțiilor și a persoanelor cu care aceasta intră în contact.

Referirea

Încredințarea victimei traficului de persoane către furnizorii publici sau privați de servicii specializate de protecție și asistență în conformitate cu nevoile lor specifice.

În funcție de nevoile specifice ale victimelor și de disponibilitatea serviciilor, referirea se poate realiza și către serviciile de sprijin pentru victimele infracțiunilor sau alte servicii specializate, în cazul adulților, și la serviciile specializate pentru copiii victime ale violenței, în cazul copiilor.

Asistența victimelor traficului de persoane

Măsuri, programe și servicii (specializate) implementate de organizații neguvernamentale, autorități locale sau prin colaborarea dintre cele două, care pot include, fără a fi limitate la: asistența rezidențială, medicală, psihologică, materială, educațională, legală și reinsertie profesională. Programele de asistență pot fi furnizate în regim de criză, pe termen mediu și lung, atât în țările de origine, cât și destinație.

Protecția victimelor traficului de persoane

Componenta esențială a oricărui program de asistență, atât în ceea ce privește măsurile luate pentru siguranța fizică, cât și pentru consolidarea perspectivelor de (re)integrare socială a victimei atât în țara de origine, cât și în cea de destinație sau într-un stat terț.

Plan de management al riscului imediat

Set de măsuri și acțiuni luate în baza evaluării inițiale a riscurilor și nevoilor de către echipa multidisciplinară implicată în evaluare, în vederea eliminării sau diminuării riscurilor imediate și a acoperirii nevoilor victimei.

Beneficiar al programului de protecție și asistență

Victima traficului de persoane inclusă într-un program de servicii de protecție și asistență (în criză, de lungă durată, în vederea reintegrării sociale, în vederea repatrierii) organizat de un furnizor privat sau public de servicii specializate.

Serviciu specializat în domeniul traficului de persoane

Serviciile specializate în asistența victimelor traficului de persoane sunt acordate de către specialiști în domeniu și care au drept scop menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea situației de dificultate în care se află victima și familia acesteia și care impun un șir de intervenții complexe ce pot include orice combinație cu alte servicii specializate (ex. toxicodependenți, violență domestică, persoane care trăiesc cu HIV SIDA, probleme de sănătate mintală etc.).

Perioada de recuperare și reflecție

Drept acordat victimelor traficului de persoane cetățeni români sau străini de a avea până la 90 de zile la dispoziție pentru a se stabili fizic, psihologic și social, pentru a evita influența traficantilor sau pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză privind cooperarea cu autoritățile competente. În perioada de recuperare și reflecție, victimele traficului de persoane beneficiază de consiliere psihologică, de asistență medicală și socială, de medicamente și hrană, precum și de cazare, la cerere, în centrele sau locuințele protejate și sunt informate cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile.

Manager/ responsabil de caz

Specialistul, reprezentant al unui furnizor public sau privat de servicii sociale, care coordonează și monitorizează implementarea tehnicilor și procedurilor specifice intervenției de protecție și asistență specializată planificate pentru creșterea bunăstării fizice, emoționale și economice a victimei, beneficiară de servicii.

Mediator intercultural

Un profesionist care funcționează ca intermediar între migranți, autorități locale, organizații neguvernamentale, căutând să soluționeze o situație de vulnerabilitate în care se găsește migrantul, pentru facilitarea integrării acestuia în contextul social și cultural al țării gazdă. Profesionistul lucrează respectând principiile neutralității, secretului profesional și medierii echidistante între instituție și beneficiar.

Repatrierea voluntară asistată

Procesul de pregătire a întoarcerii voluntare în țara de origine sau de reședință a unei persoane traficate pe teritoriul altui stat. Presupune o serie de acțiuni și măsuri menite a asigura întoarcerea persoanei în condiții de siguranță, cu asistență specializată și cu preluarea victimei(lor) în țara de origine sau reședință. În cazul persoanelor adulte, repatrierea se face în

baza consimțământului acestora. În cazul copiilor români neînsoțiți pe teritoriul altui stat, consimțământul nu este necesar, însă informarea este obligatorie și se ține cont de opinia acestora, în funcție de vârsta și gradul de maturitate.

Interesul superior al copilului¹

Principiu prin intermediul căruia statul se angajează, prin măsuri specifice, să asigure copilului protecția și îngrijirea adecvate, luând în considerare drepturile și obligațiile părinților. În determinarea interesului superior al copilului se au în vedere:

- a) nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie;
- b) opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate;
- c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului, precum și potențialele situații de risc care pot interveni în viitor;
- d) capacitatea părinților sau a persoanelor care urmează să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia;
- e) menținerea relațiilor personale cu persoanele față de care copilul a dezvoltat relații de atașament.

(Re)Integrare

Procesul de recuperare și integrarea economică și socială în urma unei experiențe de trafic. Aceasta include asigurarea unui mediu stabil și sigur, acces la un nivel de trai rezonabil, bunăstare mentală și fizică, oportunități de dezvoltare personală, socială și economică și acces la sprijinul social și emoțional. Aceasta poate implica întoarcerea în familia și/sau comunitatea de origine. De asemenea, poate implica și integrarea într-o nouă comunitate și chiar într-o țară nouă. Un aspect central al integrării reușite este cel al abilitării, respectiv sprijinirea victimelor să dezvolte abilități de independență și de autoprotecție și să se implice activ în recuperarea și (re)integrarea lor.

¹ Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, 1989

CAPITOLUL 2. Principii etice și deontologice în aplicarea Mecanismului național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane

MNIR se ghidează după principiile de dezvoltare a mecanismelor naționale recomandate de organizațiile internaționale în domeniu:

- Protejarea drepturilor persoanelor traficate ca prioritate a tuturor măsurilor antitrafic.
- Măsurile prevăzute vor fi implementate în baza unei definiții extinse a traficului de persoane, pentru a crea condițiile necesare de protecție și asistență pentru victimele tuturor formelor de trafic de persoane.
- Serviciile de protecție și asistență trebuie să fie disponibile, în mod egal, tuturor victimelor traficului de persoane.
- Măsurile de protecție și asistență pentru victimele traficului de persoane vor include o gamă variată de servicii specializate, pornindu-se de la nevoile identificate ale victimelor.
- Cercetarea și urmărirea penală eficiente vor fi obținute prin implementarea unor măsuri centrate pe drepturile victimei și situația specifică a acesteia.
- Combaterea traficului de persoane prevede o abordare multidisciplinară și intersectorială și va implica toți partenerii relevanți din sfera guvernamentală și neguvernamentală.
- Rolurile și responsabilitățile tuturor partenerilor implicați în implementarea MNIR sunt clar definite și descrise. Se asigură transparența procedurilor.
- MNIR conține prevederi cu privire la cooperarea regională și transnațională în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane, protecției și asistenței victimelor infracțiunii.
- Măsurile MNIR au la bază principiile legitimității și asumării responsabilității.

Principii de lucru

Instituțiile și organizațiile partenere în implementarea MNIR vor avea în vedere respectarea următoarelor principii de lucru:

Necondiționarea asistenței și protecției pentru victimele traficului de persoane

Toate victimele traficului de persoane au dreptul să primească servicii specializate de asistență și protecție de îndată ce au fost identificate ca având acest statut. Victimele traficului de persoane au dreptul să primească asistență rezidențială (în locuințe protejate sau centre specializate), asistență medicală, psihologică, legală, socială, asistență de subzistență, reinserție profesională și alte măsuri incluse în MNIR. Serviciile de asistență vor fi furnizate în baza consimțământului (scris) prealabil al victimei, respectiv al părinților/ reprezentantului legal al copilului victimă – dacă aceștia nu sunt implicați în situația de trafic - și indiferent de decizia sa de a coopera sau nu cu organele de cercetare și urmărire penală. Prin implicare în situația de trafic se înțelege participarea părintelui/ reprezentantului legal la procesul penal în calitate de presupus făptuitor sau complice; este inclusă și suspiciunea până la decizia organelor judiciare.

Securizare și securitate

Traficul de persoane este o infracțiune gravă care implică rețele de criminalitate organizată, ceea ce presupune riscuri atât pentru victime, cât și pentru furnizorii de servicii de asistență și protecție. Decizia asupra implementării oricărei dintre măsurile prevăzute în MNIR va fi luată după realizarea unei evaluări complexe a riscurilor implicate. Securizarea și securitatea victimelor traficului de persoane și a personalului din organizațiile și instituțiile furnizor de

servicii de asistență și protecție vor fi considerate prioritare și vor fi tratate ca atare de toți partenerii MNIR.

Confidențialitate și protecția datelor

Toate măsurile prevăzute în MNIR vor fi implementate după reguli stricte de confidențialitate, prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează conform reglementărilor naționale și europene în domeniu. Regulile vor defini modalitățile de transmitere a informațiilor cu caracter sensibil, colectarea, arhivarea și transferul datelor legate de cazurile de trafic de persoane și vor fi aplicate de partenerii MNIR. Organizațiile și instituțiile care oferă servicii de asistență și protecție vor informa victimele traficului de persoane, beneficiarii ai serviciilor, și părinții/ reprezentanții legali ai copiilor victime – dacă nu sunt implicați în situația de trafic - în legătură cu scopurile la care servesc colectarea, stocarea și transmiterea informațiilor confidențiale și sensibile, explicând și modul în care acestea vor fi folosite. Victimele traficului de persoane au dreptul de a-și accesa oricând informațiile confidențiale și sensibile. Datele personale ale victimelor traficului de persoane vor fi transmise numai după obținerea consimțământului din partea lor și numai către organizații sau instituții cu atribuții de lucru în cazul lor. Se va avea în vedere oferirea minimului de informații necesar în implementarea măsurilor prevăzute în MNIR. Sub nicio formă informațiile transmise nu vor fi de natură a expune persoana traficată la riscuri de discriminare, victimizare secundară sau de securitate (ex. diagnostice medicale, istoric familial, istoric de abuzuri, informații furnizate către mass-media, informații furnizate către părinții implicați în situația de trafic). Nu vor fi dezvăluite informații care nu țin de soluționarea efectivă a situației de vulnerabilitate cu care vine victima traficului de persoane.

Protejarea împotriva discriminării

În implementarea măsurilor prevăzute în MNIR, victimele traficului de persoane vor primi tratament egal, indiferent de sex, orientare sexuală, naționalitate, rasă, etnie, limbă, vârstă, religie, categorie socială, dizabilitate, convingeri politice, mediu de proveniență social și cultural, starea sănătății, apartenență la o categorie defavorizată, și vor fi protejate de efectele prejudecăților referitoare la situația de exploatare, indiferent de scopul exploatarei (servicii sexuale, constrângere la comiterea de infracțiuni etc.) asigurându-se informații cu privire la drepturile și opțiunile de protecție și asistență adecvată.

Protejarea intereselor victimelor traficului de persoane

În implementarea măsurilor prevăzute în MNIR, drepturile și interesele victimelor traficului de persoane vor prevala. Toate măsurile vor fi implementate într-o manieră care nu lezează drepturile sau bunăstarea persoanelor traficate. Aceste măsuri pot fi amânate sau întrerupte dacă există indicii că implementarea lor ar crește riscurile legate de siguranță, sănătate sau revictimizare secundară.

Participarea victimei traficului de persoane la luarea deciziilor privind protecția și asistența

Toate victimele adulte ale traficului de persoane au dreptul de a decide pentru ele însele măsurile care sunt în interesul lor. Măsurile specifice de protecție și asistență detaliate în MNIR au fost concepute pornind de la asumția că victimele traficului de persoane își cunosc cel mai bine situația și nevoile urgente. Aceste măsuri implică, de asemenea, asistarea și sprijinirea victimei în luarea deciziei privind planul individualizat de (re)integrare și iau în considerare autonomia persoanei.

Minorii victime ale traficului au dreptul de a fi informați cu privire la deciziile care îi privesc, potrivit vârstei și gradului de maturitate.

Consimțământul informat

Toate măsurile cuprinse în MNIR sunt implementate cu consimțământul victimei adulte a traficului de persoane, după ce aceasta a fost informată în prealabil despre drepturile sale, despre măsurile luate pentru protejarea și asistarea sa și consecințele pe care măsurile le au asupra persoanei și familiei sale.

În cazul victimelor minore, consimțământul informat se aplică părinților/reprezentantului legal, dacă nu sunt implicați în situația de trafic. Copiii sunt informați și se ține cont de opinia lor, în funcție de vârstă și gradul de maturitate.

Informarea victimelor se va face într-un limbaj accesibil victimei.

Informare obiectivă privind drepturile

Informațiile furnizate victimelor traficului de persoane cu privire la drepturile lor și opțiunile de protecție și asistență vor fi obiective și adecvate realității din practică. Profesionistul care face informarea victimei va evita să creeze false așteptări sau să emită promisiuni în afara atribuțiilor organizației sau instituției din care face parte.

Abordare centrată pe nevoile și particularitățile individuale

Fiecare victimă a traficului de persoane va fi tratată într-o manieră individualizată, în acord cu circumstanțele în care se află, nevoile și interesele sale. Pentru fiecare victimă inclusă într-un program specializat de asistență și protecție, managerul de caz va întocmi un plan individualizat de (re)integrare, care să conțină măsuri cu privire la: adresarea nevoilor victimei, bunăstare fizică și emoțională, experiența de viață și resurse (individuale, familiale, etc.).

În cazul minorilor victime, se întocmesc planurile prevăzute de legislația în vigoare, respectiv plan individualizat de protecție în cazul copiilor pentru care se stabilește o măsură de protecție specială sau plan de reabilitare și reintegrare socială pentru copiii victime ale violenței în cazul copiilor care rămân în familie.

Sprijin emoțional și respect pentru experiența individuală a traumei

Experiența de trafic de persoane lasă amprente asupra bunăstării emoționale și fizice a victimelor, având influență directă asupra comportamentului lor și abilităților de a lua decizii și de a face planuri de viitor. Victimele traficului de persoane vor primi sprijin emoțional și îndrumare în toate interacțiunile lor cu partenerii MNIR. Sprijinul emoțional include: o atitudine de înțelegere, acceptare, respect pentru persoană și valorile sale; recunoașterea experiențelor prin care victima a trecut; va urmări construirea unui sentiment de securizare; de recunoaștere și folosire a propriilor resurse; respect pentru liberul arbitru și încurajarea autonomiei victimelor.

Atitudinea profesioniștilor față de victimele traficului de persoane va fi modelată de cunoașterea efectelor pe care le au violențele suferite asupra calității vieții și personalității lor. Fiecare persoană răspunde diferit la evenimente traumatice, însă victimele pot trăi teamă intensă, furie, neajutorare, pierderea speranței, depresie, pierderea încrederii în sine și în alții, violență față de sine și alții, nevoia de reexpunere la situații cu potențial traumatic, consum de substanțe psihoactive. Profesionistii care lucrează cu victimele traficului de persoane vor aborda aceste situații cu toleranță și înțelegere, construind împreună cu victimele intervenții de asistență psihologică specializate (psihoterapie, consiliere psihologică, suport psihologic și însoțire).

Protejare împotriva victimizării secundare/revictimizării

Victimele traficului vor fi protejate împotriva riscurilor de revictimizare sau agravării oricăror suferințe (fizice sau emoționale) care, deși survenite în procesul de trafic, pot fi augmentate în

timpul identificării victimei, în timpul perioadei de asistență, pe parcursul procedurilor judiciare, în instanță și în faza de monitorizare.

Printre factorii care pot crește riscul de revictimizare se numără: nerespectarea perioadei de recuperare și reflecție; neinformarea victimelor cu privire la drepturile lor; nereferirea lor către furnizori de asistență; returnări ale victimelor în țara de origine, realizate fără asistență; luarea de declarații de la victime în mod repetitiv; neaplicarea măsurilor de protecție a victimei în instanță; abuzuri de vulnerabilitate realizate de furnizorii de asistență; condiționarea asistenței etc.

Protejarea interesului superior al copilului

În cazul victimelor minore, interesul superior al copilului e considerat o prioritate mai înaltă decât interesul organizațiilor sau instituțiilor care îl ocrotesc sau audiază. Copiii trebuie să primească informații adecvate vârstei și nivelului lor de înțelegere, iar profesioniștii le vor oferi posibilitatea de a-și exprima dorințele, îndoielile, opiniile, în fiecare stadiu al măsurilor de protecție și asistență, precum și în cadrul procesului de urmărire penală și în instanță, în funcție de vârsta și nivelului lor de înțelegere.

CAPITOLUL 3 Mecanismul național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane - considerații generale

Mecanismul național de identificare și referire este un cadru formal de cooperare, în baza căruia, instituțiile și organizațiile implicate în lupta antitrafic îndeplinesc atribuțiile statuate pentru protejarea și promovarea drepturilor victimelor traficului de persoane în vederea îmbunătățirii capacității de identificare a victimelor și de asigurare a protecției și asistenței acestora, indiferent de persoana, instituția sau organizația cu care aceasta intră în contact pentru prima dată.

Conform datelor statistice² privind victimele traficului de persoane identificate și înregistrate pe teritoriul național, România este în principal o țară de origine.

Măsurile și acțiunile descrise în prezentul document se aplică pentru toate situațiile de trafic și victime ale traficului de persoane din România, respectiv:

- Trafic intern în care victima este de naționalitate română și este traficată în interiorul granițelor României
- Trafic transnațional în care victima de naționalitate română este traficată într-o altă țară și este notificată o instituție din România.
- România ca țară de destinație pentru victime ale traficului cetățeni europeni și cetățeni din țări terțe care sunt traficate în România.

Există situații de traficare a unei persoane, atât la nivel național, cât și internațional. Din perspectiva prezentului mecanism, accentul este pus pe locul în care victima este detectată.

Victimele traficului pot fi: cetățeni români, străini, apatrizi, cetățeni ai statelor membre UE/SEE sau ai Confederației Elvețiene și cei care beneficiază de prevederile art. 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană (cetățenii britanici și membrii de familie), persoane adulte și minore, victime ale tuturor formelor de exploatare: exploatare sexuală, exploatare prin muncă forțată, exploatare prin constrângerea la comiterea de activități ilegale, cerșetorie forțată, trafic de organe, celule și țesuturi umane.

Fiecare măsură sau acțiune întreprinsă în MNIR trebuie să fie individualizată și adaptată profilului victimei traficului de persoane/ victimei traficului de minori.

Măsurile și acțiunile prevăzute în MNIR orientează eforturile în identificarea victimelor traficului de persoane și referirea lor ulterioară către serviciile adecvate de protecție și asistență.

Monitorizarea și evaluarea implementării acestor măsuri și acțiuni este importantă în scopul obținerii de informații relevante pentru realizarea politicilor antitrafic, identificarea proactivă a victimelor, îmbunătățirea calității serviciilor de asistență și protecție, planificarea activităților de prevenire și susținerea combaterii traficului de persoane și a traficului de minori.

² <http://www.anitp.mai.gov.ro/categoria/cercetare/studii/>

Principalii actori cu atribuții în implementarea MNIR

MNIR este conceput ca un instrument de lucru adresat atât specialiștilor din instituțiile și organizațiile cu atribuții specifice în domeniul traficului de persoane, cât și specialiștilor din alte instituții și organizații care, în desfășurarea atribuțiilor de serviciu, pot detecta o potențială victimă a traficului de persoane. În același timp, documentul se adresează și publicului larg.

Principalele categorii profesionale care pot intra în contact cu o potențială victimă a traficului de persoane sunt următoarele:

- Polițiști din poliția națională la nivel local, poliția locală, poliția transporturi etc.
- Jandarmi
- Polițiști IGPF
- Polițiști IGI
- Inspectori de muncă
- Echipe mobile ale furnizorilor publici sau privați de servicii sociale
- Asistenți sociali, psihologi, juriști din cadrul furnizorilor publici sau privați de servicii sociale: persoane cu dizabilități, persoane infectate HIV, persoane toxico-dependente, violență în familie, vârstnici etc.
- Personal medical din toate domeniile, inclusiv angajații Direcțiilor de Sănătate Publică, medicii specialiști în medicină legală
- Cadre didactice
- Consilieri școlari
- Inspectori școlari
- Operatorii liniei telefonice pentru victimele violenței domestice, cu numărul unic 0800.500.333
- Operatorii numărului unic național 119 pentru sesizarea cazurilor de violență asupra copilului
- Interpreți și mediatori interculturali
- Reprezentanți ai organizațiilor internaționale
- Preoți
- Notari
- Avocați
- Lucrători AJOFM
- Membri ai comunității, inclusiv ai comunităților românești din afara granițelor
- Reprezentanți ai DRP
- Oficiali din ambasade și consulate

Actorii naționali specializați în domeniul traficului de persoane și rolul acestora în implementarea Mecanismului Național de Identificare și Referire a victimelor traficului de persoane

I. Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP)

Agenția este o structură din subordinea Ministerului Afacerilor Interne care realizează evaluări ale tendințelor în materie de trafic de persoane și măsoară rezultatele acțiunilor antitrafic, inclusiv prin colectarea de date statistice în strânsă cooperare cu organizațiile relevante ale societății civile din acest domeniu, îndeplinind rolul de raportor național.

Rolul ANITP în cadrul MNIR:

- Punct central de notificare în cadrul Mecanismului de identificare și referire: primește notificări cu privire la toate victimele (potențiale, prezumate, identificate) detectate/identificate atât în România, cât și la nivel transnațional; victime cetățeni români și victime cetățeni străini, victime adulte și victime minore;
- Gestionează linia de asistență antitrafic- Tel Verde;
- Contribuie la detectarea/identificarea victimelor potențiale prin intermediul activităților comunitare de conștientizare și prin intermediul liniei Tel Verde;
- Realizează/contribuie la evaluarea inițială a nevoilor și a riscurilor;
- Informează victimele în legătură cu drepturile lor;
- Referă victimele către furnizori publici sau privați de servicii specializate;
- Sprijină participarea victimelor în cadrul procesului penal;
- Contribuie la pregătirea repatrierii asistate a victimelor și la realizarea măsurilor stabilite în acest sens;
- Monitorizează măsurile de protecție și asistență acordate victimelor;
- Implementează, cu acordul informat al victimei, în SIMEV– Sistemul Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor, datele cu caracter personal și informațiile referitoare la situația de trafic;
- Monitorizează implementarea MNIR la nivel național și face propuneri de modificare și îmbunătățire în funcție de rezultatele implementării și de noile tendințe în evoluția fenomenului.

II. Direcția de Combatere a Criminalității Organizate (DCCO)

DCCO este unitatea specializată din structura Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR), cu competență teritorială generală, care desfășoară și coordonează activitatea de combaterea criminalității organizate la nivel național. DCCO are în subordine Brigăzi și Servicii (BCCO și SCCO) care asigură desfășurarea atribuțiilor la nivel zonal și județean.

Rolul DCCO, inclusiv a structurilor din subordine (BCCO și SCCO) în cadrul MNIR:

- Contribuie la identificarea victimelor traficului de persoane.
- Notifică ANITP în legătură cu victimele a traficului de persoane
- Contribuie la evaluarea riscurilor privind securitatea fizică a victimelor.
- Sprijină ANITP/ONG și DGASPC în implementarea Programului național de coordonare a victimelor în procesul penal.
- Informează victimele în legătură cu drepturile pe care le au.
- Se asigură de respectarea dreptului victimei traficului de persoane la perioada de recuperare și reflecție.

III. Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT)

DIICOT este structura din cadrul Ministerului Public, specializată în combaterea și investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism. DIICOT, structura centrală, are reprezentare națională prin 14 servicii și 26 birouri teritoriale.

Rolul DIICOT, inclusiv al structurilor din subordine, în cadrul MNIR:

- Contribuie la identificarea victimelor traficului de persoane.
- Notifică ANITP în legătură cu victimele traficului de persoane
- Contribuie la evaluarea riscurilor privind securitatea fizică a victimelor și impune măsuri specifice de securitate.
- Solicită suportul ANITP în cadrul Programului național de coordonare a victimelor în procesul penal.
- Informează victimele în legătură cu drepturile pe care le au.
- Se asigură de respectarea dreptului victimei traficului de persoane la perioada de recuperare și reflecție.

IV. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA)

ANPDCA este un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse. Din perspectiva copiilor victime ale traficului de minori, ANPDCA:

a) asigură coordonarea și realizarea activităților privind repatrierea minorilor români identificați neînsoțiți sau în dificultate pe teritoriul altor state, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.443/2004 privind metodologia de repatriere a copiilor români neînsoțiți și asigurarea măsurilor de protecție specială în favoarea acestora;

b) asigură coordonarea activităților privind susținerea adecvată a interesului superior al copiilor străini solicitanți de azil sau neînsoțiți de către părinți sau un alt reprezentant legal, identificați pe teritoriul României, și colaborează cu autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniu, de la nivel central sau local, cu respectarea prevederilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Rolul ANPDCA în cadrul MNIR:

- primește solicitări de repatriere a minorilor în România, prin intermediul MAE sau a altor autorități naționale cu responsabilități în domeniu, în cazurile de minori, cetățeni români, posibile victime ale traficului de persoane, identificate pe teritoriul altor state.
- solicită DGASPC efectuarea de anchete sociale a membrilor familiei extinse aflați în țară și întocmirea unui plan individual referitor la pregătirea reintegrării sociale a copilului.
- informează DGASPC cu privire la existența unei prezumții de trafic de minori, urmare a notificării primite din partea autorităților străine sau naționale (ANITP).

V. Rolul în cadrul MNIR al furnizorilor publici sau privați de servicii sociale/servicii specializate de protecție și asistență pentru victimele traficului de persoane, adulți și minori:

- Contribuie la identificarea victimelor traficului de persoane.
- Notifică ANITP în legătură cu fiecare victimă potențială, prezumată, identificată care își dă consimțământul. În cazul notificării unui minor victimă, consimțământul părintelui/reprezentantului legal va fi solicitat doar dacă notificarea se face în scopul monitorizării cazului.
- Contribuie la asistarea victimei la repatriere.
- Contribuie la evaluarea riscurilor și a nevoilor speciale.
- Informează victimele în legătură cu drepturile pe care le au.
- Asistă și protejează victimele în situație de criză.
- Asistă victimele în programe de (re)integrare.
- Contribuie la implementarea Programului național de coordonare a victimelor în procesul penal.

V1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC)

DGASPC este instituția publică din România aflată în subordinea consiliilor județene, respectiv în subordinea consiliilor locale la nivel de sectoare în municipiul București, care oferă asistență și sprijin pentru copii, familie, persoane singure, persoane vârstnice, persoane aflate în nevoie, abuzate, marginalizate sau cu dizabilități și oricărei persoane aflate în nevoie.

Principalele servicii oferite de DGASPC în cazurile de trafic de minori, conform prevederilor HG nr. 49/2011³ și ale standardelor de calitate în vigoare pentru serviciile sociale pentru copii sunt următoarele:

- centrele rezidențiale de îngrijire și asistență pentru copiii victime ale traficului de persoane;
- centre de consiliere pentru copii victime ale traficului;
- numărul unic național 119 pentru semnalarea tuturor situațiilor de violență asupra copilului, traficul de minori fiind o astfel de situație de violență asupra copilului;
- echipa mobilă de intervenție în situațiile de violență asupra copilului - situații de urgență/criză definite de HG nr. 49/2011;
- centrele de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat, cu activitate pentru toate formele de violență asupra copilului;
- centrele de consiliere pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat, cu activitate pentru toate formele de violență asupra copilului.

Serviciile sociale dezvoltate de DGASPC la care pot fi referite victimele traficului de persoane sunt:

- serviciile destinate victimelor traficului de persoane, conform Nomenclatorului serviciilor sociale (aprobat prin HG nr.867/2015 cu modificările și completările ulterioare);
- Serviciul pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor;

³ HG nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și în interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copii victime ale traficului de persoane, precum și copii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state

- alte servicii sociale care pot oferi sprijin și asistență victimelor copii, familiilor, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor aflate în nevoie, persoanelor abuzate, celor marginalizate sau cu dizabilități.

V2. Organizații neguvernamentale specializate în asistarea și protejarea victimelor traficului de persoane și ale traficului de minori

Organizații și fundații acreditate ca furnizori de servicii sociale, care oferă servicii licențiate de asistență pentru victimele infracțiunilor sau pentru victimele traficului de persoane (adulți sau/și minori), în conformitate cu standardele specifice în domeniu.

Organizațiile neguvernamentale specializate sunt organizațiile și fundațiile acreditate ca furnizori de servicii sociale, care oferă servicii licențiate de asistență pentru victimele traficului de persoane sau/și victimele traficului de minori sau victimele infracțiunilor, în conformitate cu standardele specifice în domeniu și care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

- Au activitate în domeniul luptei împotriva traficului de persoane de cel puțin 3 ani
- Au parteneriate active cu cel puțin una din autoritățile publice care au atribuții în detectarea, identificarea și referirea cazurilor de trafic de persoane.
- Statutul organizațiilor specifică în mod concret activitatea în domeniul luptei împotriva traficului de persoane

VI. Organizația Internațională pentru Migrație, Biroul în România (OIM România)

OIM România, în cooperare cu autoritățile guvernamentale, instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale cu atribuții în domeniu, dezvoltă programe de informare referitoare la migrație și procedurile legale aferente; în legătură cu condițiile de viață în diverse țări de imigrare, cât și asupra problemelor legate de emigrarea ilegală.⁴

OIM România asigură asistență specializată: servicii de repatriere voluntară umanitar asistată și de (re)integrare, atât pentru cetățeni români aflați în situație de vulnerabilitate pe teritoriul altor state, cât și pentru cetățenii străini aflați în situație de vulnerabilitate pe teritoriul României.

Rolul Biroului OIM în România în cadrul MNIR:

- Organizează repatrierea asistată pentru victime cetățeni români traficați în altă țară și pentru victime cetățeni străini traficați în România;
 - Contribuie la identificarea victimelor traficului de persoane;
 - Contribuie la evaluarea riscurilor în cazul victimelor care beneficiază de repatriere asistată;
- În baza consimțământului victimei de a notifica autoritățile, OIM:
- Notifică ANITP în legătură cu victima potențială, prezumată, identificată care își dă consimțământul;
 - Notifică Secția Consulară din cadrul MAE cu privire la repatrierea victimei cetățean român;
 - Notifică IGI cu privire la repatrierea victimei cetățean străin;
 - Referă victima către servicii specializate în baza protocoalelor de colaborare;
 - În cazul minorilor notifică DGASPC înaintea finalizării demersurilor de întoarcere în țară;

⁴ HG nr. 568/21 septembrie 1992 privind aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Organizația Internațională pentru Migrație referitor la statutul juridic, privilegiile și imunitățile acestei organizații în România

CAPITOLUL 4 Identificarea victimelor traficului de persoane

MNIR promovează identificarea imediată a victimelor traficului de persoane, ceea ce permite accesul la servicii de protecție și asistență specializate.

Identificarea este un proces inițiat de diverși actori sociali/instituționali/organizaționali prin detectarea unei posibile situații de trafic de persoane și sesizarea/notificarea ulterioară a acesteia către principalii actori naționali cu atribuții în implementarea MNIR.

Sesizarea/notificarea unei posibile situații de trafic este urmată de evaluarea situației semnalate, care presupune și stabilirea unui prim contact cu potențiala victimă a traficului de persoane și realizarea doar de către personal specializat a unui prim interviu care poate să stabilească prezența elementelor traficului de persoane și identificarea unei victime prezumate.

Indiferent de personalul specializat care realizează interviul de identificare a victimelor prezumate, acesta trebuie să țină cont de două perspective majore: perspectiva legală (prevederi legale) și perspectiva victimologică.

*Anexa nr. 2, parte integrantă din prezentul mecanism, conține **Lista indicilor/indicatorilor** ce pot fi folosiți pentru evaluarea inițială a unei posibile situații de trafic de persoane sau pentru identificarea unei prezumate victime a traficului de persoane. Aceștia nu se substituie definiției traficului de persoane, ci constituie doar semne care pot să declanșeze mecanismul de identificare și referire.*

ACȚIUNI SPECIFICE

Acțiunea 1: Detectarea/Autodetectarea

A. Detectarea victimei traficului de persoane este acțiunea care presupune depistarea indicilor cu privire la faptul că o persoană este potențială victimă a traficului, determinând **sesizarea** sau **notificarea** cazului în cadrul MNIR.

Detectarea poate să aibă un caracter reactiv, ca răspuns la o sesizare, informare, sau proactiv, prin analiza continuă a problemelor la nivelul unei comunități având la bază creșterea gradului de conștientizare asupra riscurilor pe care le implică traficul de persoane/minori.

Detectarea este realizată de o gamă largă de actori, după cum urmează:

1. **organe specializate de cercetare și urmărire penală din România** (DCCO, DIICOT). Acțiunile DCCO și DIICOT, cu structurile din subordine, sunt considerate a fi principala modalitate de detectare și identificare a victimelor traficului de persoane.
2. **organe cu atribuții de control** (IM, IGI, inspecția socială, poliție națională de la nivel local, poliție de frontieră, jandarmerie etc.)
3. **alte categorii profesionale** care pot avea contact cu victima potențială, respectiv specialiști din cadrul școlilor, spitalelor, transporturilor, furnizorilor publici sau privați de servicii sociale, specializați sau nespecializați în domeniul traficului de persoane, OIM, ambasade/consulate, operatori ai liniilor telefonice de urgență etc.
4. **publicul larg;**

B. Autodetectarea

Sesizarea sau notificarea unei potențiale situații de trafic **realizată direct de către victima potențială** sau prin apelare la linia de urgență 112, Tel Verde gestionat de ANITP: 0 800 800 678 (apel național gratuit) sau 004 021 313 31 00 (apelabil și din străinătate), precum și la celelalte linii disponibile ale furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate.

Acțiunea 2: Sesizarea/ Notificarea

În cazul detectării unei potențiale victime a traficului de persoane, acțiunile ulterioare pot fi sesizarea sau notificarea cazului.

Sesizarea cazului este demersul de încunoștințare a organelor de cercetare și urmărire penală, efectuată de organele cu atribuții de control/ alte categorii profesionale/publicul larg, privind existența unor suspiciuni rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de trafic de persoane. Scopul sesizării este cercetarea infracțiunii, identificarea victimei și, cu acordul acesteia, notificarea ANITP în vederea referirii spre asistență și protecție.

Sesizarea se face conform prevederilor legale în vigoare referitoare la sesizarea organelor de urmărire penală.

Notificarea cazului este demersul de transmitere către ANITP/furnizori publici sau privați cu servicii specializate în domeniul traficului de persoane a informației că:

- o persoană a fost detectată ca o potențială victimă a traficului cu scopul evaluării indicatorilor de trafic și a nevoilor și riscurilor imediate
- o persoană a fost identificată ca o victimă prezumată a traficului de persoane, cu scopul referirii spre asistență și protecție.

Notificarea cazului privind victima potențială se poate realiza prin:

- Completarea *formularului de notificare privind victima potențială a traficului de persoane/ minori*, după obținerea consimțământului potențialei victime și transmiterea acestuia.
- Apelare la Tel Verde, gestionat de ANITP: 0 800 800 678 sau 004 021 313 31 00 (apelabil și din străinătate) sau la celelalte linii disponibile ale furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate.

Sesizarea/ notificarea se face imediat ce există semne că o persoană este o potențială victimă a traficului de persoane sau este identificată ca victimă prezumată.

Acțiunea 3: Stabilirea vârstei, a identității și acoperirea nevoilor de bază

Stabilirea vârstei și a identității victimei potențiale se realizează în cazul în care acestea nu sunt deja cunoscute.

Acoperirea nevoilor de bază presupune facilitarea accesului la hrană, îmbrăcăminte, servicii medicale de urgență, adăpost, apelând la rețeaua de servicii din zona de competență.

Această acțiune se realizează cât mai curând după înregistrarea sesizării/notificării cazului cu sprijinul autorităților competente și al furnizorilor publici sau privați de servicii.

Acțiunea 4. Identificarea victimei potențiale ca victimă prezumată

Este acțiunea prin care cazurile sesizate/notificate sunt filtrate, analizate și evaluate, în principal, prin realizarea unui interviu care presupune adresarea de întrebări ce urmăresc identificarea elementelor constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, indicatori de trafic, menite să determine existența infracțiunii, calitatea de victimă prezumată a traficului de persoane și să orienteze accesul la servicii de protecție și asistență.

Interviul de identificare se realizează imediat după acoperirea nevoilor de bază, când victima potențială este aptă din punct de vedere fizic și emoțional pentru a-și da consimțământul informat pentru efectuarea acestuia.

În cazul **sesizării la organele de cercetare și urmărire penală** a unei situații privind o victimă potențială a traficului de persoane, interviuarea victimei de către organele de cercetare și urmărire penală constă în luarea unei declarații în calitate de parte vătămată sau în calitate de martor, urmărind totodată și strângerea probelor necesare constatării infracțiunii de trafic de persoane.

În cazul **notificării la ANITP/furnizori publici sau privați cu servicii specializate** în domeniul traficului de persoane a unei situații privind o victimă potențială a traficului de persoane, interviul presupune evaluarea semnelor și a indicatorilor de trafic, se realizează cu consimțământul scris al victimei potențiale, și, în acest sens, vor fi utilizate *formularele privind consimțământul informat pentru interviul de identificare, realizarea interviului de identificare și indicatorii din ANEXA 2 a MNIR*.

Atât în cazul interviului realizat de organele de cercetare și urmărire penală, cât și în cazul interviului realizat de specialiștii ANITP sau ai furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate în domeniul traficului, identificarea victimelor trebuie să urmărească, atât indicatori de trafic, cât și identificarea factorilor care au condus sau au contribuit la intrarea persoanei în procesul traficului de persoane, vulnerabilitatea în care persoana s-a aflat, suferințele din timpul procesului de trafic, cât și consecințele pe termen lung cum sunt stigmatizarea, probleme de sănătate, pierderi economice etc.

Se recomandă ca interviul de identificare să fie realizat de către o persoană de aceeași sex cu victima, dacă victima dorește acest lucru, cu condiția ca desfășurarea interviului să nu fie afectată.

Acțiunea 5. Informarea cu privire la drepturi și obținerea consimțământului informat pentru referirea către servicii de asistență și protecție

După realizarea interviului și comunicarea concluziilor interviului de identificare, organele de cercetare și urmărire penală, specialiștii ANITP sau cei ai furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate vor informa victima prezumată cu privire la drepturile pe care aceasta le are conform legii.

Aducerea la cunoștința victimei prezumate a drepturilor și obligațiilor și, mai ales, înțelegerea acestora este prima condiție a consimțământului victimei pentru toate măsurile ulterioare ale MNIR-ului.

Informarea privind drepturile victimelor traficului de persoane se va realiza într-un limbaj simplu, pe înțelesul fiecărei victime, cu explicarea separată a fiecărui drept.

Informarea victimelor în legătură cu drepturile presupune oferirea de informații victimelor prezumate pentru:

- Conștientizarea drepturilor pe care le au conform legii;
- Acordarea perioadei de recuperare și reflecție;
- Obținerea consimțământului informat pentru referirea către servicii specializate de protecție și asistență;
- Conștientizarea importanței colaborării cu organele de cercetare și urmărire penală în cazul victimelor prezumate;
- Obținerea acordului pentru implementarea datelor cu caracter personal în SIMEV.

Victimele vor fi informate în legătură cu toate serviciile de protecție și asistență disponibile la nivel local și regional, cu rolul acestora și cu perioada posibilă de asistare. Reprezentații instituțiilor specializate vor aduce la cunoștința victimei prezumate care sunt alternativele de protecție și asistență, dându-i acesteia posibilitatea de alegere.

Informațiile privind drepturile, opțiunilor de asistare și condițiile programului de asistență și protecție sunt comunicate după cum urmează:

- verbal și scris;
- într-o manieră clară, profesională și suportivă;
- cu încurajarea victimei să pună întrebări clarificatoare;
- cu confirmarea că persoana a înțeles ce i-a fost explicat;
- în cazul victimelor surdo-mute, se vor explica în limbaj mimico-gestual.

Informarea privind drepturile și obținerea consimțământului scris pentru referire se va realiza utilizând *formularul de informare cu privire la drepturi și consimțământul pentru referire*.

În cazul în care decizia este că statutul persoanei nu este de victimă prezumată a traficului de persoane, specialistul care realizează interviul, în funcție de specificul cazului, va îndruma/referi persoana Serviciilor pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor sau altor servicii specializate

Acțiunea 6. Evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție

Este acțiunea prin care sunt identificate riscurile imediate legate de securitatea fizică și emoțională a victimei, precum și nevoile de asistență și protecție, în scopul stabilirii și asigurării măsurilor specifice prin care victima este protejată și asistată (asistență și protecție în situație de criză).

Pentru a evita intervierea repetată a unei persoane, evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție se va realiza în același timp cu *interviul de identificare*.

În cazul în care victima nu este capabilă să ofere informații din cauza stresului sau din alte motive și trebuie luate măsuri urgente de protecție și asistență, specialistul care este în contact cu victima poate evalua riscurile și nevoile bazându-se exclusiv pe observație. Interviul se va realiza atunci când victima va fi stabilizată din punct de vedere fizic și emoțional.

În cazul **sesizării**, evaluarea riscurilor și a nevoilor de protecție se realizează de către organul de cercetare și urmărire penală pe parcursul interviului de identificare a victimei potențiale. În

această situație, organul de cercetare și urmărire penală, cu consimțământul victimei, va notifica ANITP în vederea evaluării nevoilor imediate și referirii spre asistență.

În cazul **notificării** unui victime potențiale la ANITP sau la un furnizor public sau privat de servicii specializate, evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție se realizează pe parcursul interviului de identificare de către reprezentanții instituțiilor și organizațiilor anterior menționate.

Pentru realizarea acestei acțiuni se va folosi *formularul privind evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție*, precum și *formularul privind planul de management al riscurilor și nevoilor imediate*.

În funcție de rezultatele evaluării, specialiștii care au realizat evaluarea vor elabora un **plan de management al riscurilor și nevoilor imediate** pentru eliminarea sau diminuarea riscurilor și pentru acoperirea nevoilor. În vederea implementării măsurilor stabilite, în funcție de cerințele particulare ale cazului, vor colabora cu instituții și organizații din domeniul traficului de persoane sau din domenii conexe (polițiști din diverse structuri, jandarmi, medici, psihologi etc.).

Planul de management al riscurilor și nevoilor imediate se realizează împreună cu victima și cuprinde un set de acțiuni și responsabili cu implementarea lor în funcție de riscurile și nevoile identificate, de gradul de risc și gradul de urgență.

Evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor determină primele acțiuni înainte de referire:

- alegerea locului referirii (de exemplu: cât mai departe de zona de risc);
- alegerea furnizorului de servicii sociale specializat care să poată acorda servicii victimei în funcție de riscuri și nevoi (de exemplu: cu serviciu de tip rezidențial, de tip maternal etc.)
- alegerea tipului de serviciu în urgență (spitalizare, investigații medicale, evaluare psihiatrică etc.)

Trebuie menționat că evaluarea riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție este un proces continuu care începe odată cu sesizarea/notificarea cazului și realizarea interviului de identificare a victimei și se completează pe parcursul implementării măsurilor ulterioare ale MNIR, în funcție de evoluția cazului.

Având în vedere complexitatea riscurilor și nevoilor victimelor traficului de persoane care pot apărea pe parcursul implementării măsurilor din MNIR și ale programului de asistență, evaluarea acestora trebuie să se realizeze permanent de către o echipă multidisciplinară: specialiști ANITP, organe de cercetare și urmărire penală, manageri sau responsabili de caz din cadrul furnizorilor publici sau privați de servicii sociale specializate pentru asistența și protecția victimelor traficului de persoane, psiholog, asistent social, jurist, medic și alții, în funcție de nevoile specifice, cerințele la nivel individual.

CAPITOLUL 5 Referirea victimelor traficului de persoane

Referirea se aplică în cazul tuturor victimelor traficului de persoane, indiferent de decizia acestora de a participa sau nu în cadrul procesului penal.

Pe baza informațiilor colectate în timpul interviului de identificare, a evaluării inițiale a riscurilor și a nevoilor, ținând cont de opinia victimei, specialiștii ANITP și/sau cei ai furnizorilor publici sau privați de servicii specializate identifică serviciile de asistență și protecție necesare și disponibile.

Înainte de efectuarea referirii, victima este pe deplin informată despre serviciile de asistență și protecție disponibile, alege serviciul pe care îl dorește și își dă consimțământul pentru referire.

Referirea trebuie să se realizeze către servicii specializate pentru victimele traficului de persoane. În funcție de nevoile specifice ale victimelor și de disponibilitatea serviciilor, referirea se poate realiza și către serviciile de sprijin pentru victimele infracțiunilor sau alte servicii specializate.

În situația în care este necesară o locuință sigură, decizia se ia în funcție de nivelul de risc identificat și în funcție de condițiile speciale în cauză (de exemplu, mamă cu copii).

Referirea se face în baza documentației de caz, de preferat, din momentul obținerii consimțământului, astfel încât să poată fi pregătite:

- primirea victimei
- serviciile urgente de care are nevoie
- desemnarea managerului de caz și stabilirea echipei de asistență.

Pentru referirea cazurilor se va utiliza *formularul privind referirea*, la care va fi anexată documentația de referire cuprinzând toate informațiile colectate în demersurile de identificare:

- formularul privind Consimțământul informat pentru interviul de identificare;
- formularul privind Interviul de identificare;
- formularul privind Consimțământul informat privind referirea;
- formularul privind Evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție;
- formularul privind Planul de management al riscurilor imediate.

În mod deosebit, informațiile despre problemele de sănătate și riscurile legate de securitatea fizică sunt transmise furnizorului de servicii, în timp util, pentru a fi luate măsuri.

În același timp, furnizorul de servicii este informat despre sosirea victimei (numele persoanei, ora sosirii, persoanele însoțitoare).

Însoțirea victimei la organizația/instituția de primire în asistență este strâns legată de evaluarea riscului, dar și de nevoia de suport emoțional al acesteia.

Se va încuraja ca victimă să meargă singură la furnizorul de servicii, atunci când nu sunt identificate probleme de securitate.

5.1 Asistență și protecție în situație de criză

Asistența și protecția în situație de criză are ca scop recuperarea fizică și emoțională după situația de trafic. Reprezintă etapa în care victimelor le sunt acordate servicii specializate integrate care să răspundă nevoilor lor imediate, identificate ca urmare a evaluării inițiale a riscurilor și a nevoilor și a realizării planului de management al riscurilor și nevoilor imediate.

Această etapă intervine după ce victima este referită serviciilor specializate de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane sau altor servicii specializate și preluată de către reprezentantul acestor servicii.

La preluarea cazului referit, furnizorul specializat de servicii va desemna un manager de caz care, în baza informațiilor din documentația transmisă (evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor) va realiza un *Plan de intervenție în situație de criză* pentru acoperirea nevoilor prin acordarea de servicii individualizate și va implementa măsurile din *Planul de management al riscurilor* și nevoilor imediate.

În funcție de evaluarea nevoilor și a riscurilor, furnizorii de servicii vor referi la rândul lor victimele altor furnizori de servicii complementare specializate în asistarea diferitelor categorii vulnerabile cărora victimele le pot aparține (de exemplu: persoane cu dizabilități, persoane infectate cu HIV, persoane toxico-dependente, victime ale violenței domestice etc.).

Asistența și protecția în situație de criză este măsura care stă la baza asistenței pentru (re)integrare a victimelor traficului de persoane.

Perioada optimă de acordare a asistenței în criză este de trei luni și poate să coincidă cu perioada maximă de recuperare și reflecție.

5.2 Perioada de recuperare și reflecție

Dreptul la perioada de recuperare și reflecție reprezintă dreptul victimei traficului de persoane de a beneficia de un timp pentru recuperare, pentru evitarea influenței traficantilor și pentru luarea unei decizii în privința participării în cadrul procesului penal. Conform legislației naționale, perioada de recuperare și reflecție pentru persoanele cu privire la care există motive temeinice să se considere că sunt victime ale traficului de persoane este de până la 90 de zile.

Perioada de recuperare și reflecție începe să curgă din momentul *informării victimei prezumate cu privire la drepturi* de către organele de cercetare și urmărire penală/specialiștii ANITP sau ai furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate pentru victimele traficului de persoane.

Perioada de recuperare și reflecție are două funcții principale, respectiv:

- recuperarea (fizică și emoțională);
- reflecția cu privire la implicațiile participării în cadrul procesului penal.

În cazul în care victima prezumată **dorește să beneficieze de perioada de recuperare și reflecție**, în vederea facilitării procesului de recuperare și în baza consimțământului exprimat, aceasta va fi referită pentru a beneficia de asistență imediată (asistență în situațiile de criză), serviciile fiind individualizate în funcție de nevoi (consiliere psihologică, asistență medicală și

socială, medicamente și hrană, cazare, la cerere, în centrele sau locuințele protejate, informare cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile⁵).

Perioada maximă de recuperare și reflecție corespunde cu perioada minimă de acordare a asistenței în situație de criză.

Dacă în timpul perioadei de recuperare și reflecție victima prezumată decide să coopereze cu organele de cercetare și urmărire penală, decizia sa este comunicată de către managerul de caz specialistului ANITP care facilitează comunicarea cu organele de cercetare și urmărire penală.

În situația în care, după terminarea celor 90 de zile ale perioadei legale de recuperare și reflecție, victima prezumată nu dorește să participe la procesul penal, în funcție de situația specifică a acesteia, se au în vedere nevoile de asistență și protecție și continuarea asigurării serviciilor specializate în vederea reintegrării.

Cazurile în care încetează perioada de recuperare și reflecție sunt prevăzute de Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și se referă la restabilirea, din proprie inițiativă, a contactului victimei cu infractorii; existența unui pericol pentru ordinea publică și securitatea națională sau la invocarea în mod nejustificat a statutului de victimă.

⁵ Legea 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane.

CAPITOLUL 6 Aspecte specifice identificării și referirii victimelor minore

Orice victimă care se declară a fi minoră, va beneficia de servicii primare specifice până la stabilirea cu exactitate a vârstei.

6.1 Sesizarea/ Notificarea

a) Profesioniștii care detectează o situație de trafic de minori sunt obligați să sesizeze cazul la DGASPC, la 119, potrivit legii.

b) În cazul sesizării la organele de cercetare și urmărire penală a unei situații privind o victimă potențială a traficului de minori, luarea declarației trebuie făcută în prezența unui psiholog de la DGASPC și a unui reprezentant de la CR ANITP. Luarea declarației trebuie realizată de profesioniști pregătiți în audierea copiilor, potrivit prevederilor HG nr. 49/2011.

c) În cazul victimelor minore, notificarea se face exclusiv la CR-ANITP.

Interviul de identificare în cazul minorilor victime este realizat de reprezentantul CR-ANITP, în colaborare cu DGASPC și, după caz, cu furnizorul privat de servicii specializate (pentru cazurile detectate de acesta).

Consimțământul pentru interviu este dat de părinți/reprezentant legal, numai dacă aceștia nu sunt implicați în situația de trafic.

Luarea declarației (b), respectiv interviul de identificare (c) are loc în prezența părinților/reprezentantului legal, numai dacă aceștia nu sunt implicați în situația de trafic.

Psihologul/reprezentantul DGASPC prezent la luarea declarației/realizarea interviului de identificare se autosesizează cu privire la situația de trafic de minori, dacă DGASPC nu a fost sesizată înainte cu privire la cazul respectiv.

6.2 Informarea cu privire la drepturi și obținerea consimțământului informat pentru referirea către servicii de asistență și protecție

Informarea privind drepturile victimei se realizează de specialistul care ia contact primul cu victima. Copiii sunt informați potrivit vârstei și gradului de maturitate și părinții/reprezentantul legal sunt informați numai dacă nu sunt implicați în situația de trafic.

Formularul de informare cu privire la drepturi și consimțământul pentru referire este completat de profesionistul care a făcut informarea și, în cazul copiilor nu se completează partea referitoare la consimțământ, care se adresează doar victimelor adulte. Formularul este semnat de părinți/reprezentantul legal numai dacă nu sunt implicați în situația de trafic.

6.3 Evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție

În cazul victimelor minore, această etapă corespunde evaluării inițiale din cadrul managementului de caz prevăzut de HG nr. 49/2011.

a) *Formularul privind evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție este completat de organul de cercetare și urmărire penală în colaborare cu reprezentantul CR ANITP și al psihologului de la DGASPC după luarea declarației.*

b) În cazul interviului de identificare realizat de CR ANITP, formularul este completat de acesta în colaborare cu reprezentantul DGASPC și, după caz, cu reprezentantul furnizorului privat de servicii specializate (pentru cazurile detectate de acesta).

Formularul privind planul de management al riscurilor și nevoilor imediate este completat în ambele situații menționate la lit. a) și b) de mai sus de către reprezentantul CR ANITP în colaborare cu reprezentantul DGASPC și, după caz, cu reprezentantul furnizorului privat de servicii specializate.

Evaluarea inițială presupune și aprecierea necesității unui plasament în regim de urgență pentru copil, fapt evaluat de DGASPC anterior luării declarației/interviului de identificare – în situațiile sesizate la DGASPC anterior sesizării/notificării - sau cu ocazia acestora.

Managerul de caz numit de DGASPC, împreună cu echipa multidisciplinară care va efectua evaluarea detaliată ulterior evaluării inițiale, potrivit prevederilor HG nr. 49/2011, va include aspectele prevăzute de planul de management al riscurilor și nevoilor imediate în planul individualizat de protecție/ planul de reabilitare și reintegrare socială.

6.4 Referirea victimelor minore

Referirea se face de către CR ANITP la DGASPC, utilizând formularul de referire.

Prin intermediul evaluării detaliate și a planificării serviciilor pentru copiii victime ale traficului, aceștia vor beneficia de servicii specializate pentru copiii victime ale traficului sau, în funcție de nevoi, de servicii specializate pentru copiii victime ale violenței.

În cazul serviciilor specializate private pentru victimele traficului de minori, CR ANITP poate referi direct acestora victimele minore, cu obligația ca furnizorul privat de servicii să mențină legătura cu DGASPC în ceea ce privește monitorizarea situației victimelor.

6.5 Asistență și protecție în situație de criză

Asistența și protecția copiilor victime ale traficului se realizează în baza evaluării inițiale și detaliate, nu numai a celei inițiale, fiind cuprinsă în planul individualizat de protecție/planul de reabilitare și reintegrare socială.

Planul poate cuprinde atât asistență în situație de criză (imediată), precum plasamentul în regim de urgență, servicii medicale de urgență, cât și servicii potrivit nevoilor copilului.

La copii nu este prevăzută o perioadă de acordare pentru asistența și protecția în situație de criză.

6.6 Perioada de recuperare și reflecție

Participarea minorului victimă ca parte vătămată în procesul de urmărire penală și în instanță este decizia părinților, dacă aceștia nu sunt implicați în situația de trafic. În cazul copiilor cu măsură de protecție specială, decizia aparține reprezentantului legal stabilit conform legii.

Indiferent de calitatea în care minorul participă la procesul penal, ca parte vătămată sau martor, capacitatea acestuia de a fi audiat se stabilește de medicul curant și psiholog. În cazul unor traume majore, minorul poate fi incapabil fizic sau psihologic de a face față unei audieri și specialiștii menționați anterior vor stabili care este perioada de recuperare și reflecție în cadrul celor 90 de zile prevăzute de lege.

CAPITOLUL 7 Aspecte specifice identificării și referirii victimelor cu altă cetățenie decât cea română

7.1 Aspecte generale

Prin victimă a traficului de persoane cu altă cetățenie decât cea română înțelegem:

- Victima cetățean străin
- Victima cetățean al Uniunii Europene, Spațiului Economic European, Confederației Elvețiene, precum și membrii acestora de familie, care îi însoțesc sau li se alătură;
- Victima cetățean britanic beneficiar al art. 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, precum și membrii de familie ai acestuia

Acordarea tolerării rămânerii pe teritoriul României/dreptului de ședere temporară pe teritoriul României/dreptului de rezidență în România

Magistratul acordă tolerarea atunci când există motive serioase să se considere că un străin care nu are un drept de ședere pe teritoriul României este victimă a traficului de persoane, în conformitate cu legislația privind regimul străinilor în România.

IGI acordă un drept de ședere temporar pe teritoriul României cetățenilor străini, victime ale traficului de persoane, la solicitarea procurorului sau a instanței de judecată, în conformitate cu legislația privind regimul străinilor în România.

Cetățenii Uniunii Europene/statelor membre ale Spațiului Economic European/ Confederației Elvețiene, au dreptul de rezidență în România pentru o perioadă mai mare de 3 luni în conformitate cu legislația privind libera circulație pe teritoriul României a acestor categorii de persoane.

Interpretarea lingvistică/mediere interculturală

În scopul înțelegerii depline a acțiunilor desfășurate în cadrul MNIR, victimelor traficului de persoane cu altă cetățenie decât cea română/apatrizi, li se asigură, în funcție de caz, traducere, interpretariat și mediere interculturală. Acestea sunt realizate de către interpreți, traducători și mediatori interculturali specializați în lucru cu victimele traficului de persoane.

Asigurarea traducerii, interpretariatului și medierii interculturale este realizată de către specialistul care intră în contact cu victima cu altă cetățenie decât cea română/apatrid, pe tot parcursul implementării acțiunilor din MNIR, de la primul contact cu aceasta.

Specialistul care vine în contact cu victima va solicita, în funcție de situație, sprijinul IGI/ambasadei/consulatului/ONG specializat, în vederea contactării unui traducător/interpret sau mediator intercultural care să ofere suport victimei în relația cu specialiștii.

Traducerea/interpretariatul se realizează într-o limbă pe care persoana o înțelege, de preferat limba maternă.

Criterii minime de selecție pentru mediatorul intercultural

1. Nu cunoaște victima și nu a avut contact cu ea anterior sau ulterior plecării din țara de origine;
2. Nu cunoaște familia victimei și nu sunt originari din aceeași localitate;
3. Nu provine din aceeași comunitate religioasă cu victima;
4. Nu provine din zona în care a fost exploatată victima;
5. Nu aparține unui grup etnic sau religios care se află în conflict cu cel al victimei;

6. Nu cunoaște persoane din rețeaua de trafic sau mediul exploatării.

7.2 Cetățean străin victimă a traficului de persoane în România

În cazul detectării unei potențiale victime a traficului de persoane, cetățean străin, situația este sesizată organelor de cercetare și urmărire penală sau poate fi notificată la ANITP/furnizori publici sau privați cu servicii specializate pentru victimele traficului de persoane.

În cazul victimei potențiale, cetățean străin, ca și în cazul victimelor cetățeni români, **stabilirea vârstei și a identității** se face de către specialistul care a primit sesizarea/notificarea cu sprijinul autorităților naționale competente sau prin intermediul ambasadei/consulatului din statul aparținător, în măsura în care victima potențială nu este solicitant/beneficiar al unei forme de protecție internațională.

În cazul **victimelor minore, cetățeni străini**, aflați pe teritoriul României, pentru stabilirea vârstei și a identității, se va contacta IGI, care realizează demersuri de:

- stabilire a identității;
- stabilire a modului de intrare în țară;
- cazare în centrele regionale de proceduri și cazare pentru solicitanții de azil, pentru copiii cu vârsta mai mare de 16 ani, dacă aceștia sunt solicitanți de protecție internațională;
- se iau măsuri de identificare a părinților, indiferent de locul de reședință al acestora, în scopul reunificării familiale;
- sesizare a DGASPC pentru numirea persoanei desemnate și luarea unei măsuri de protecție specială pentru copiii care nu sunt cazați în centrele IGI;
- până la identificarea părinților, minorii de vârstă școlară au acces la sistemul de învățământ.

În cazul în care actorul care a notificat cazul **nu a sesizat organele de cercetare și urmărire penală**, specialistul care a primit notificarea, după realizarea interviului de identificare, în cazul în care constată că victima potențială este o victimă prezumată a traficului, așadar există indicatori care să indice existența unei infracțiuni de trafic de persoane, va sesiza de îndată organele de cercetare și urmărire penală.

De asemenea, după realizarea interviului de identificare, specialistul sesizat/notificat cu privire la potențialul caz de trafic de persoane, va informa de îndată IGI⁶, în vederea stabilirii statutului juridic al victimei pe teritoriul României.

În cazul în care decizia este că statutul străinului **nu este de victimă prezumată a traficului de persoane**, dar, din colaborarea cu organele de cercetare și urmărire penală, există indicii cu privire la faptul că persoana este victima unei alte infracțiuni, specialistul care realizează interviul, în funcție de specificul cazului, va îndruma/referi persoana Serviciilor pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor sau altor servicii specializate.

În cazul în care se constată că statutul persoanei **nu este de victimă a traficului de persoane** și, din colaborarea cu organele de cercetare și urmărire penală, nu există indicii cu privire la

⁶ în cazul în care victima potențială este detectată de către oricare alt actor cu excepția IGI.

faptul că persoana este victima unei alte infracțiuni, se va informa de îndată IGI în vederea evaluării situației și a dispunerii de măsuri în conformitate cu regimul străinilor în România.

Referirea victimei cetățean străin pentru a beneficia de asistență și protecție este în strânsă legătură cu reglementarea statutului juridic privind șederea pe teritoriul României în conformitate cu regimul străinilor în România.

Referitor la perioada de recuperare și reflecție, în situația în care, după terminarea celor 90 de zile ale perioadei legale de recuperare și reflecție, străinul victimă prezumată nu dorește să participe la procesul penal, se va informa de îndată IGI în vederea evaluării situației și a dispunerii de măsuri în conformitate cu regimul străinilor în România.

7.3. Cetățean al Uniunii Europene, Spațiului Economic European, Confederației Elvețiene, beneficiar al art. 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană victimă a traficului de persoane în România

Se aplică reglementările MNIR referitoare la victima traficului de persoane cetățean român sau legislația primară⁷ în aceleași condiții cu cetățenii români.

⁷ referitoare la cetățenii Uniunii Europene, Spațiului Economic European, Confederației Elvețiene, beneficiari ai art. 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană

CAPITOLUL 8 Repatrierea voluntară asistată

8.1. Aspecte generale

Repatrierea voluntară asistată este procesul de pregătire și realizare a întoarcerii voluntare în țara de origine sau de reședință a victimei traficului de persoane de pe teritoriul țării de destinație, prin colaborarea transnațională a instituțiilor și organizațiilor implicate în identificarea și referirea victimelor.

Repatrierea voluntară asistată presupune o serie de acțiuni menite să asigure întoarcerea în condiții de siguranță, în baza consimțământului persoanei, cu asistență specializată și cu preluarea victimei la punctul de sosire în țara de origine sau reședință.

Acțiunile vor fi realizate în funcție de particularitățile cazului și de natura organizației sau instituției care îl notifică.

Decizia victimei de a se întoarce în țara de origine/reședință se obține după ce aceasta a primit informații reale și relevante cu privire la drepturile sale, posibilitățile de a fi inclusă într-un program de asistență în țara de destinație sau de origine/reședință și demersurile care se fac în vederea repatrierii.

După furnizarea informațiilor, victimei traficului de persoane i se va oferi timp rezonabil pentru a lua o decizie informată, în acord cu drepturile sale.

Simultan cu implementarea măsurii, la solicitarea victimei, se va realiza restabilirea contactului dintre victimă și familia sa (de origine/nucleară/extinsă), în scopul consolidării rețelei de sprijin emoțional pentru persoană.

Victima va fi informată permanent în legătură cu stadiul pregătirii repatrierii asistate. Informațiile vor fi furnizate într-un limbaj clar sau o limbă pe care victima o poate înțelege și includ:

- Activitățile cuprinse în procesul de repatriere;
- Dacă va călători însoțită de escortă;
- Accesul la bani de buzunar sau hrană pe durata transportului;
- Dacă e necesară cazarea victimei pentru o noapte până la punctul final de sosire;
- Detalii despre echipa care va fi prezentă în tranzit/la sosire și care o va prelua;
- Datele de contact ale furnizorului de asistență din țara de origine, numele și numărul de telefon al unei persoane desemnate.

ANITP funcționează ca punct central de notificare a situațiilor transnaționale de trafic de persoane, atât în cazurile de victime cetățeni români identificați pe teritoriul altor state, cât și în cazurile de victime cetățeni străini identificați în România.

Notificarea ANITP are în vedere colaborarea în vederea realizării acțiunilor prevăzute în MNIR pentru repatrierea asistată a victimelor sau monitorizarea implementării acestora.

8.2. Repatrierea victimelor traficului de persoane cetățeni români

Acțiunea 1. Notificarea cazului și schimbul de informații înaintea repatrierii

În momentul deciziei de repatriere, victima se poate afla în contact cu: serviciile specializate de protecție și asistență din țara de destinație, poliția de frontieră, ambasadă sau consulat, OIM, alte instituții.

Notificarea deciziei de repatriere se transmite către punctul central de notificare, respectiv ANITP.

În situația în care instituțiile/organizațiile din țara de destinație contactează diferite alte instituții/organizații din România în afară de ANITP, acestea din urmă au obligația de a notifica ANITP.

Dacă instituțiile/organizațiile din țara de destinație contactează un furnizor public sau privat cu servicii specializate pentru victime ale traficului de persoane din România/OIM, în urma notificării ANITP de către acestea, ANITP fie va monitoriza implementarea acțiunilor prevăzute în MNIR pentru repatrierea asistată a victimelor, fie va colabora în vederea realizării acțiunilor, în funcție de situația și nevoile specifice ale victimei.

Schimbul de informații este un proces cu durată variabilă desfășurat în vederea coordonării eficiente a procesului de repatriere voluntară (asistată) între instituțiile și/sau organizațiile din țara de destinație (care oferă asistență pre-repatriere) și cele din țara de origine/reședință (care oferă servicii de asistență în vederea reîntegrării).

Schimburile de informații cu privire la victimă și la situația acesteia trebuie să se realizeze cu menținerea confidențialității, în acord cu dreptul persoanei la viața privată, avându-se în vedere obținerea minimumului de informații necesare pentru buna derulare a procesului de repatriere voluntară asistată.

În scopul realizării schimbului de informații se poate utiliza *formularul de referire transnațională*.

Acțiunea 2. Evaluarea nevoilor și a riscurilor

Evaluarea riscurilor și nevoilor privind repatrierea presupune atât evaluarea nevoilor speciale ale victimei, a riscului implicat de transportul/transferul acesteia în țara/locul de origine sau reședință, cât și stabilirea unui plan de management al riscurilor imediate și un plan de acțiuni pentru securizarea transportului transfrontalier al persoanei.

În cazul victimei cetățean român care urmează să fie repatriată din țara de destinație, specialiștii amintiți anterior și specialiștii OIM România vor colabora cu omologii din țara respectivă, contribuind cu informații la evaluarea riscurilor și nevoilor, după notificarea cazului în cadrul MTR.

Pentru victima cetățean român care a fost identificată pe teritoriul altei țări și urmează să fie repatriată, interviul de evaluare a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție se realizează în țara de destinație, iar specialiștii din România își pot aduce contribuția odată cu realizarea *schimbului de informații în cazurile de trafic transnațional, înaintea repatrierii*, motiv pentru care, notificarea cazului către aceștia din urmă trebuie făcută în timp util.

La primirea unei notificări despre victima cetățean român, în vederea documentării cazului înainte de repatriere, se va solicita partenerilor din țara de destinație transmiterea în timp util a informațiilor referitoare la evaluarea riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție a victimei. Odată cu solicitarea transmisă în țara de destinație, cu acordul victimei, vor fi luate măsuri prin

intermediul ANITP și a partenerilor de la nivel teritorial (poliția națională de nivel local, DGASPC etc.) pentru evaluarea situației la domiciliul acesteia.

Pentru victimele cetățeni români care sunt în proces de integrare în țara de destinație, dar au nevoie să fie repatriate, pe termen scurt sau mediu, pentru motive legate de situații administrative, judiciare sau medicale (refacerea actelor de identitate, investigații medicale, înfățișări în instanță în procese civile - divorț, custodie sau în procesul penal) se va aplica aceeași măsură de evaluare a nevoilor speciale și riscurilor, victima beneficiind de măsurile MNIR specifice *repatrierii voluntare asistate*, cât și alte măsuri specifice perioadei de ședere în România.

Acțiunea 3. Obținerea documentelor necesare călătoriei

Pentru realizarea transportului legal și în siguranță al victimei se vor obține toate documentele necesare călătoriei:

- Biletele de călătorie
- Viza/vizele de tranzit dacă sunt necesare
- Evaluare medicală care să ateste că victima este aptă să călătorească
- Aceleași documente pentru echipa de însoțire, atunci când situația o impune

Acțiunea 4: Asistență la plecare și transportul la repatriere în condiții de siguranță

Este acțiunea prin care se organizează și realizează transportul victimei din țara de destinație în România.

Asistența la plecare a victimei din țara de destinație cetățean român va fi acordată conform procedurilor existente în acea țară.

În cazul în care misiunile diplomatice române sunt implicate direct în asigurarea transportului la repatriere, victima va beneficia de:

- însoțire și suport emoțional până la punctul de frontieră;
- informare cu privire la procedura de îmbarcare și/sau alte informații legate de transport: puncte de tranzit, asistență de care beneficiază în tranzit;
- informare cu privire la cine și cum va realiza asistență la sosire

Înainte de călătorie, victimei îi vor fi înmânate: documentele de călătorie, contactele specialiștilor care o vor prelua la sosire și va fi informată despre cum se va desfășura preluarea și însoțirea ei în locația în care se desfășoară asistența sau la domiciliu.

Dacă persoana nu este aptă să călătorească singură, se pot organiza echipe de însoțire, care să faciliteze transportul victimei în condiții de siguranță până la preluarea acesteia.

Acestea pot fi:

- operaționale (ofițeri de operațiuni OIM, asistenți sociali și psihologi de la DGASPC și ONG), atât în cazul minorilor, cât și în cazul adulților cu vulnerabilitate;
- medicale, atât în cazul minorilor, cât și al adulților care au probleme de sănătate (medici și/sau asistente medicale, la solicitarea specialiștilor din rețeaua de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane)
- de securitate pentru acele victime care pot fi în pericol în timpul călătoriei (forțe de ordine).

Acțiunea 5. Acordarea asistenței la sosire

Asistența la sosire este acțiunea prin care victima beneficiază de preluare de la frontieră, însoțire și suport emoțional imediat după sosirea în România.

Asistența la sosire va fi acordată de către un specialist ANITP sau OIM care va solicita, la nevoie, un al doilea specialist din cadrul furnizorilor publici sau privați de servicii specializate pentru victimele traficului de persoane.

Asistența la sosire va fi realizată întotdeauna cu informarea prealabilă a Poliției de frontieră.

Victima va fi preluată și transportată în condiții sigure, după caz, până la:

- a) centrul furnizorului de servicii de asistență și protecție specializată;
- b) punctul de plecare spre localitatea de domiciliu.

În funcție de riscurile și nevoile evaluate se va avea în vedere asigurarea asistenței imediate - *asistență și protecție în situație de criză*.

În cazul în care victima nu dorește să fie inclusă într-un program de asistență și protecție, echipa prezentă la punctul de sosire/frontieră în România îi va oferi acesteia datele de contact ale CR ANITP din zona de domiciliu și/sau ale furnizorilor publici sau privați cu servicii specializate de protecție și asistență pentru victimele traficului de persoane.

Echipa de specialiști responsabilă cu preluarea victimei va transmite partenerilor din țara de destinație confirmarea cu privire la sosirea victimei în țara de origine și preluarea sa, în condiții de siguranță.

8.2.1 Aspecte specifice repatrierii victimelor minore

În cazul victimei minore care urmează să fie repatriată, notificarea cazului se face atât la ANITP, cât și la ANPDCA, astfel că, în evaluarea riscurilor și nevoilor imediate, sunt implicați specialiști în protecția drepturilor copiilor din cadrul DGASPC-urilor, conform prevederilor legale privind repatrierea minorilor neînsoțiți.

Formularului de notificare privind victima potențială a traficului de persoane/ minori nu se aplică în cazul autorităților/ serviciilor specializate de protecție și asistență din țara de destinație, ambasadă sau consulat.

Evaluarea riscurilor și a nevoilor imediate are loc conform prevederilor menționate la capitolul 6.3 lit. b).

În cazul în care concluziile evaluărilor realizate de serviciile sociale de la domiciliul familiei minorului constată că familia naturală nu prezintă garanțiile materiale și morale necesare creșterii și îngrijirii acestuia, este propusă de către DGASPC instituirea unei măsuri de protecție speciale, după revenirea minorului în țară. La stabilirea acesteia va fi avută în vedere cu prioritate plasarea copilului în cadrul familiei extinse/ la rude, în condițiile în care aceasta este aptă să asigure protecția și îngrijirea corespunzătoare a acestuia, și nu a fost implicată în situația de trafic sau nu are relații cu persoanele implicate în situația de trafic. Dacă plasamentul la rude nu este posibil, se are în vedere altă formă de protecție de tip familial ori cazare în servicii rezidențiale specializate.

Repatrierea victimelor minore se realizează cu respectarea prevederilor **HG nr. 1443/2004** privind metodologia de repatriere a copiilor români neînsoțiți și asigurarea măsurilor de protecție specială în favoarea acestora.

Misiunile diplomatice și oficiile consulare române comunică, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, ANPDCA și Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, numele și prenumele copilului, numărul și seria documentului de călătorie, mijlocul de transport, punctul de frontieră prin care urmează să intre în țară, data și ora sosirii la punctul de trecere a frontierei române, precum și datele de identificare ale însoțitorului copilului.

Datele se comunică DGASPC de către ANPDCA. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră comunică datele privitoare la copilul repatriat punctului de frontieră unde urmează să sosească acesta, pentru a facilita accesul reprezentanților autorităților române desemnate în scopul întâmpinării, preluării copilului și însoțirii lui până la domiciliu ori la centrul specializat pentru primirea copiilor neînsoțiți sau victime ale traficului (aflat în subordinea DGASPC sau aparținând unui furnizor privat de servicii sociale).

DGASPC din județul/sectorul de domiciliu al victimei minore va desemna o persoană care să îl preia de la punctul de intrare/sosire în România și să îl conducă pe acesta la domiciliul său ori la centrul specializat pentru primirea copiilor neînsoțiți sau victime ale traficului din județul în care se află punctul de trecere a frontierei. În cazul în care DGASPC cu competență legală în acest sens se află în imposibilitatea de a întreprinde aceste demersuri, în aceeași zi în care acesta va sosi pe teritoriul național, preluarea copilului de la punctul de trecere a frontierei se va realiza de către DGASPC Sector 2, București, în cazul sosirii acestuia pe Aeroportul Otopeni, sau de către DGASPC din județul în a cărui rază teritorială se află punctul de trecere a frontierei.

8.3 Aspecte specifice repatrierii victimelor cetățeni străini

Repatrierea victimelor cetățeni străini se realizează în situația în care, după obținerea consimțământului persoanei pentru repatriere, s-a hotărât întoarcerea victimei în țara de origine sau de reședință sau în situația în care șederea cetățeanului străin pe teritoriul României nu mai este posibilă.

În momentul deciziei de repatriere, victima se poate afla în contact cu: serviciile specializate de protecție și asistență, ambasadă sau consulat, IGI, OIM, furnizori de servicii de integrare pentru migranți.

Notificarea deciziei de repatriere se transmite către punctul central de notificare din țara de origine sau de reședință/ OIM Biroul în țara de origine sau de reședință.

În cazul victimei cetățean străin, schimbul de informații pre-repatriere presupune:

- identificarea punctului focal național în țara de origine/reședință;
- identificarea organizației/instituției specializate în protecție și asistență în țara de origine/reședință care poate colabora în evaluarea riscurilor și nevoilor speciale înainte de repatriere;
- în cazul în care victima solicită, se mediază relația cu familia din țara de origine/reședință;
- informarea victimei asupra drepturilor și posibilităților de protecție și asistență în țara de origine/reședință;
- consiliere telefonică pre-repatriere, realizată de către un specialist din țara de origine/reședință, atunci când victima solicită acest serviciu;
- stabilirea perioadei optime de organizare a călătoriei.

În această situație, evaluarea riscurilor și nevoilor poate fi realizată și cu sprijinul specialiștilor IGI (în conformitate cu reglementările regimului străinilor în România) sau a Biroului OIM în România.

Biroul OIM în România referă cazul către punctul focal național din țara de origine/reședință sau biroul OIM responsabil cu acea țară.

În cazul victimei cetățean străin, documentația de repatriere a cazului va fi realizată într-o limbă de circulație internațională. Documentele care vor fi transmise punctului focal din țara de origine/reședință sunt următoarele:

- Interviul de identificare
- Consimțământ informat privind repatrierea
- Formular de evaluare a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție
- Planul de management al riscurilor imediate
- Alte documente coroborative: rapoarte ale poliției, documente medicale etc.

În cazul victimei cetățean străin în România, asistența la plecare va fi acordată de către specialiștii ANITP și/sau OIM, urmându-se aceleași coordonate ca și în cazul victimei cetățean român în țara de destinație.

La nevoie, aceștia pot solicita sprijinul altui specialist de la instituțiile și organizațiile cu care victima se află în contact.

În cazul **victimei minore cetățean străin**, asistența la plecare se va acorda de către un specialist DGASPC sau OIM care, la nevoie, va solicita sprijinul altor specialiști din instituțiile și organizațiile cu care victima se află în contact.

În cazul victimei minore, cetățean străin neînsoțit, aflate pe teritoriul României, repatrierea se poate face în urma unei evaluări prealabile de către autoritățile competente, doar dacă minorul este trimis părinților, atunci când aceștia au fost identificați și nu au reședința pe teritoriul României, membrilor familiei, cu acordul acestora, tutorelui desemnat sau unor centre de primire corespunzătoare în țara de origine/reședință. În situația neidentificării părinților ori a altor membri de familie sau, dacă minorul nu este acceptat în statul de origine, i se acordă dreptul de ședere permanentă pe teritoriul României.

Organizarea primirii victimei traficului de persoane cetățean străin, la punctul de frontieră în țara de origine/reședință se va realiza în acord cu procedurile din țara respectivă.

CAPITOLUL 9 Evaluarea și monitorizarea implementării măsurilor specifice MNIR

MNIR presupune o cooperare formală multidisciplinară și intersectorială între toți participanții implicați, cu roluri exacte, obligații și responsabilități. Instrumente adecvate de monitorizare și evaluare pot permite măsurarea rezultatelor obținute și planificarea viitoarelor strategii și acțiuni, cu scopul de a oferi victimelor traficului de persoane formele adecvate de asistență și protecție.

Monitorizarea MNIR se referă la supravegherea continuă a implementării măsurilor și acțiunilor, identificarea dificultăților și recomandarea nevoilor de îmbunătățire a eficienței și eficacității.

Evaluarea implementării MNIR presupune determinarea, în mod sistematic și obiectiv, a relevanței, eficacității și impactului măsurilor pentru o mai bună identificare și referire a victimelor traficului. Evaluarea permite analiza rezultatelor și poate genera propuneri și decizii cu privire la modificările ulterioare.

Monitorizarea și evaluarea revin punctului central de notificare din cadrul MNIR, respectiv ANITP. ANITP este responsabilă cu centralizarea, analiza și evaluarea informațiilor obținute cu contribuția instituțiilor și organizațiilor responsabile în implementarea măsurilor și acțiunilor MNIR. Monitorizarea măsurilor și acțiunilor se va realiza, în principal, utilizând indicatorii din cadrul SIMEV.

Monitorizarea planurilor individualizate de asistență și protecție respectiv a calității serviciilor de asistență implementate are un caracter permanent, dată fiind dinamica progreselor/stagnărilor victimei în program și este realizată de fiecare furnizor de servicii specializate pentru victime. Activitatea are o dublă finalitate: aprecierea modului în care serviciile furnizate răspund nevoilor pentru care au fost inițiate; operarea de schimbări în planul de intervenție/actualizarea obiectivelor și serviciilor.

Considerații finale

După depășirea perioadei de asistență în situație de criză asistența pentru reintegrare este acordată de către furnizori publici sau privați de servicii sociale cu servicii specializate de protecție și asistență a victimelor traficului de persoane/minori, în colaborare cu:

- furnizori de servicii medicale;
- cabinete/ firme de avocatură;
- inspectorate școlare;
- furnizori de formare profesională;
- furnizori publici sau privați de servicii sociale cu servicii specializate pentru persoane/minori cu dizabilități, adicții (toxicodependente etc.), HIV/SIDA, victime ale violenței domestice etc.;
- servicii publice de ocupare.

În cazul victimei cetățean străin, pe lângă colaboratorii amintiți anterior, vor fi implicate și următoarele structuri, în conformitate cu legislația privind azilul în România:

- IGI;
- ONG-uri și organizații internaționale cu servicii specializate în integrarea migranților în România;
- Mediatori interculturali, traducători.

Și în România, asistența pentru (re)integrare reprezintă ansamblul de servicii specializate acordate victimelor traficului de persoane/minori, cetățeni români și cu altă cetățenie decât cea română/apatrizi, prin intervenție multidisciplinară a mai multor instituții și organizații specializate în domeniul referirii, protejării și asistării victimelor prin care victimele sunt securizate, pe termen lung, din trei perspective:

- Asigurarea protecției fizice;
- Asigurarea stabilității emoționale;
- Asigurarea stabilității economice.

(Re)Integrarea socială a victimei traficului de persoane presupune consolidarea abilităților de viață independentă, îmbunătățirea funcționării sociale și a bunăstării fizice, emoționale și economice a persoanei, toate acestea determinând eliminarea riscurilor de victimizare secundară.

Parte integrată a suportului de lungă durată acordat victimei traficului de persoane/ minori este și suportul acordat acestora în timpul procedurilor civile și penale, în cazul în care victima decide să participe la procesul penal.

Victimelor traficului de persoane/minori trebuie să li se acorde acces la justiție și tratament echitabil, precum și la exercitarea drepturilor acestora, prin sprijinul autorităților competente și al instituțiilor și organizațiilor care le asistă.

Pentru a avea acces imediat la aceste drepturi, victimele sunt pe deplin informate cu privire la toate opțiunile și procedurile judiciare și sunt asistate de profesioniștii din domeniu în toate etapele MNIR, de la identificare până la faza de punere în executare a hotărârii de acordare a despăgubirilor civile.

Victimele sunt monitorizate după finalizarea procesului, atât timp cât există riscuri de securitate pentru ele și familiile lor și sunt informate cu privire la măsurile de protecție disponibile.

Persoanele care sunt victime ale traficului de persoane, *intră în categoria de persoane care beneficiază de asigurare socială de sănătate, fără plata contribuției, cu respectarea condițiilor art. 224 alin. (1) literele l) și o) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, republicată și art. 154 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.*

Fiecare furnizor de servicii specializate dezvoltă instrumente de raportare, evaluare și monitorizare internă a serviciilor oferite, având în vedere atât tipul de servicii, cât și calitatea acestora. Victima/reprezentantul legal este permanent parte activă în evaluarea serviciilor de protecție și asistență. Fiecare furnizor de servicii specializate realizează monitorizare post-intervenție, cel puțin timp de șase luni de la ieșirea victimei din program.

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul mecanism.

Instrumente de lucru ale specialistului în relație cu victima traficului de persoane

F1. Formular de notificare privind victima potențială a traficului de persoane/ minori

Date personale ale victimei potențiale a traficului de persoane

Nume: Prenume :

De asemenea cunoscut ca și:

Data nașterii: /...../ / Vârsta declarată: Sex:

Naționalitatea:

Statutul de imigrare (dacă este cunoscut):

Pentru cetățeni străini

Alte mijloace de comunicare necesare (de exemplu, limbajul semnelor):

Datele de contact ale persoanei care face notificarea

Nume și prenume:

Denumirea funcției:

Organizație/ Instituție: .. Unitate sau zonă

Telefon: Mobil:

E-mail:

Semnătură:

Data: /.... /.....

Consimțământul victimei potențiale

(Victima potențială/părinte/reprezentant legal victimă potențială (în cazul minorilor) trebuie să înțeleagă rolul MNIR prin explicarea clară a acestuia și trebuie să semneze formularul pentru a-și da consimțământul în vederea implementării măsurilor specifice. Trebuie să se sublinieze, de asemenea, că, deoarece sunt victime ale infracțiunii, instituția/ organizația la care va fi transmisă notificarea va transmite formularul poliției. Acest fapt nu înseamnă că persoana este obligată să participe în procesul penal.)

Sunt de acord ca formularul de notificare, inclusiv numele și data nașterii, să fie transmise la

.....
pentru a ajuta la identificarea mea și în procesul de luare a deciziilor.

Semnătura: **Data:** /..... /.....

Detalii generale ale întâlnirii, primului contact cu victima potențială a traficului de persoane

Data primului contact: /..... /

Locația primului contact:.....

Ați raportat cazul poliției?

- Da
 Nu

- primul contact a fost realizat prin intermediul poliției

Localitatea și județul în care credeți că a avut loc traficul de persoane

.....

Forma de exploatare suspectată:

- furnizarea de servicii sexuale
- servitute domestică
- muncă forțată sau obligatorie
- comiterea de infracțiuni de către victimă
- cerșetorie
- necunoscut
- Altele (*Vă rugăm, precizați*).....

Indici generale de trafic de persoane (*marcați tot ce se aplică și adăugați oricare dintre cele enumerate sub "altele" - aceasta nu este o listă exhaustivă.*)

Bifați toate casetele relevante:

- Lipsa încrederii în autorități
- Exprimarea fricii sau anxietății
- Semne ale traumei psihologice (inclusiv tulburări de stres post-traumatic)
- Persoana acționează ca și cum ar fi instruită de o altă persoană
- Semne ale unui abuz fizic ca urmare a exercitării unor măsuri de control
- Dovada controlului asupra mișcării, fie ca persoană, fie ca grup
- Găsită sau conectată la un tip de locație care ar putea fi utilizată pentru exploatare
- Limitarea sau restricționarea libertății de mișcare la locul de muncă sau într-o anumită zonă
- Pașaportul sau documentele de identitate deținute de altcineva
- Privarea accesului la asistență medicală
- Contact social limitat / izolare
- Contact limitat cu familia
- Semne de abuz de vulnerabilitate
- Utilizarea abuzivă a substanțelor psihotrope
- Persoană intimidată sau forțată să presteze servicii
- Nu cunoaște adresa de domiciliu sau a locului de muncă
- Percepție eronată privind îndatorarea/datorii fictive
- Banii deduși din salariu pentru alimente sau cazare
- Amenințarea de a fi predată autorităților
- Amenințări la adresa persoanei sau a membrilor familiei acesteia
- Acces limitat la facilități de baie sau igienă
- Se autoidentifică ca victimă
- Oricare alt indicator:.....*Vă rugăm, precizați*

Pentru victimele minore, se va ține cont și de alte posibile indicii:

- Afișează semne de neglijare fizică - îngrijire de bază, malnutriție, lipsă de atenție la nevoile de sănătate
- Afișează semne de neglijare emoțională
- Social izolat - lipsa de relații pozitive, semnificative în viața copilului
- Concentrare sau memorie slabă; comportament irascibil/ nesociabil / agresiv
- Psihologice - indicații de traume sau anestezie emoțională
- Expune siguranța de sine, maturitate și încrederea în sine neașteptate pentru un copil de o asemenea vârstă

Imagine de sine redusă, stima de sine scăzută, comportament de autovătămare, inclusiv tăiere, supradozaj, tulburare de alimentație, promiscuitate
Activitate sexuală sub 16 ani
Nu este înregistrat la un medic de familie sau nu a beneficiat de îngrijire medicală
Nu este înscris la o instituție de învățământ sau absentează nejustificat
Are bani, haine scumpe, telefoane mobile sau alte bunuri fără explicații plauzibile cu privire la proveniența acestora

Dovezi care să susțină motivele pentru Notificare

.....
.....
.....

Precizări pentru completarea secțiunii de mai sus:

- *Explicați circumstanțele sau detaliile întâlnirii sau contactului cu victima potențială.*
- *Furnizați dovezi ale indiciilor pe care le-ați identificat (dacă este posibil)*
- *Notați dacă este probabil ca informații ulterioare să fie disponibile la o dată ulterioară*
- *Furnizați orice alte informații relevante pe care le considerați importante și doriți să le includeți, de exemplu, condiții de viață sau de muncă, comportament, aspect etc.*
- *Informații despre locul de exploatare suspectat (dacă este cunoscut)*
- *Numele (porecla) exploatatorului sau traficantului (dacă este cunoscut)*
- *Numele altor victime (dacă sunt cunoscute)*
- *Notați orice preocupare imediată legată de sănătatea, starea psihologică sau siguranța victimei potențiale.*

F2. Formular privind consimțământul informat pentru interviul de identificare

Organizația/Instituția.....
Consimțământ informat pentru interviul de identificare

Beneficiar

Nume

Prenume

Data nașterii

A fost informată persoana că(numele instituției/organizației) își rezervă dreptul de a împărtăși datele cazului individual în scopuri de protecție și asistență în cadrul MNIR?

(Da/Nu).....

A fost informată persoana că(numele instituției/organizației) își rezervă dreptul de a divulga în mod limitat date non-personale colectate pe baza informațiilor din interviu, pentru aplicarea legii în scopul salvării altor victime care rămân sub controlul traficantilor sau pentru a împiedica alte potențiale victime de la fi traficate?

(Da/Nu).....

A fost obținut consimțământul complet și informat al persoanei pentru a efectua interviul de identificare pe baza informațiilor furnizate cu privire la rolul instituției/organizației, natura voluntară a interviului și utilizarea informațiilor furnizate de individ așa cum au fost prezentate mai sus?

(Da/Nu)

Dacă persoana este minoră, a obținut consimțământul informat al părintelui (părinților)/reprezentantului legal?

(Da/Nu)

Semnătura intervievatorului: _____

Data: _____

F3. Formular privind interviul de identificare

CONFIDENȚIAL

Organizația/Instituția

Nume
Prenume
Data nașterii
Gen
Reședința

Locul nașterii
Țara de origine

Document de identitate Da/ Nu
Tip
Nr.
Dată expirare

Țara
Seria

Datele de caz și din interviu

Tipul organizației/persoanei care realizează interviul

Data evaluării
Locul evaluării

Cine a realizat interviul?

Nume, Prenume
Organizația
Telefon/Fax
E-mail
Limba utilizată:

Mediator intercultural/Traducător
Nume, Prenume

Proces: Intrarea în trafic

1. Cum a intrat persoana în procesul de trafic ? Indicați mai multe opțiuni, dacă este necesar.

Răpire	☐	Vizită membru al familiei	☐
Promisiune de muncă (pentru adulți și copiii peste 15 ani)	☐	Vizită prieten	☐
Vândut	☐	Căsătorie (pentru adulți și copiii peste 15 ani)	☐
Adopție	☐	Altele	☐
Oportunitate educațională	☐	Vă rugăm, precizați:	

--	--	--	--

2. A existat recrutare?

Da	☐	Nu	☐
----	--------------------------	----	--------------------------

2.1 Dacă DA, cum a fost inițiat contactul între persoană și recrutor?

Contact personal	☐	Anunț la radio	☐
Agenție de impresariat	☐	Anunț pe internet	☐
Agenție de turism	☐	Anunț la TV	☐
Anunț în ziar	☐	Altele	☐
		Vă rugăm, precizați:	

3. În ce activitate/activități credea persoana că va fi implicată la sosirea în țara de destinație?

Muncă în agricultură	☐	Prostituție	☐
Cerșetorie	☐	HORECA	☐
Îngrijire copil	☐	Studiu	☐
Muncă domestică	☐	Căsătorie (pentru adulți și copiii peste 15 ani)	☐
Construcții	☐	Comerț	☐
Minerit (pentru adulți)	☐	Transport	☐
Infracțiuni mărunte	☐	Altele	☐
Alt tip de muncă Vă rugăm, precizați:	☐	Vă rugăm, precizați:	

4. Care au fost beneficiile promise după sosirea la destinația finală?

4.1. Salariul

4.2. Alte beneficii

5. În ce dată (zi, lună, an) a intrat persoana în procesul de trafic?

6. Minor la intrarea în proces?

Da	☐	Nu	☐
----	--------------------------	----	--------------------------

7. Din ce loc/țară a intrat persoana în procesul de trafic?

8. Care e locația/țara finală de destinație (intenționată) pentru persoană?

9. Persoana a călătorit singură?

Da	☐	Nu	☐
----	--------------------------	----	--------------------------

9.1. Dacă nu, cu cine a călătorit (indicați cât mai multe opțiuni dacă se aplică)?

Soț/soție	☐	Recrutor	☐
Partener	☐	Transportator	☐

Rudă	☐	Persoane necunoscute	☐
Prieten	☐	Altele	☐
Părinte/ reprezentant legal		Vă rugăm, precizați:	

10. A petrecut timp în loc (locuri) de tranzit/țară (țări)?

D	☐	Nu	☐
a			

10.1. Dacă da, specificați în ordine cronologică cu perioada cât mai exactă:

10.2. S-a implicat în activități în această/aceste țară/țări?

D	☐	Nu	☐
a			

10.3. Dacă da, ce activitate/activități?

Muncă în agricultură	☐	Prostituție	☐
Cerșetorie	☐	HORECA	☐
Îngrijire copil	☐	Studiu	☐
Muncă domestică	☐	Căsătorie (pentru adulți și copiii peste 15 ani)	☐
Construcții	☐	Comerț	☐
Minerit (pentru adulți)	☐	Transport	☐
Infracțiuni mărunte	☐	Altele Vă rugăm, precizați:	☐
Alt tip de muncă Vă rugăm, precizați:	☐		

11. Au fost folosite oricare dintre următoarele mijloace pentru a controla persoana?

	Da	Nu	Nu se știe
Abuz fizic Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Abuz psihologic Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Abuz sexual Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințări individuale Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințarea dacă apelează la autoritățile de aplicare a legii Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințări la adresa familiei Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Promisiuni false/înșelăciune Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Libertatea de mișcare Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Incitare la consum de droguri Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Incitare la consum de alcool Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Tratamentul medical	☐	☐	☐

Dacă DA, cine?			
Hrană și hidratare Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea salariilor Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea documentelor de identitate Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea documentelor de călătorie Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Datorii Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Ore de lucru în exces Dacă DA, cine?	☐	☐	☐

11.1. Dacă au existat alte mijloace de control, vă rog specificați utilizând ANEXA 2 a MNIR:

Proces: Faza de exploatare

12. Ce activitate/activități a făcut persoana de la sosirea la ultima destinație?

Muncă în agricultură	☐	Prostituție	☐
Cerșetorie	☐	HORECA	☐
Îngrijire copil	☐	Studiu	☐
Muncă domestică	☐	Căsătorie (pentru adulți și copiii peste 15 ani)	☐
Construcții	☐	Comerț	☐
Minerit (pentru adulți)	☐	Transport	☐
Infrațiuni mărunte	☐	Altele	☐
Alt tip de muncă Vă rugăm, precizați:	☐	Vă rugăm, precizați:	

13. Care a fost vârsta la începerea activității?

13.1. Cât timp a efectuat cea mai semnificativă activitate?

14. Au fost utilizate oricare din următoarele mijloace pentru exercitarea controlului asupra persoanei?

	Da	Nu	Nu se știe
Abuz fizic Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Abuz psihologic Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Abuz sexual Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințări individuale Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințarea dacă apelează la autoritățile de aplicare a legii Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Amenințări la adresa familiei Dacă DA, cine?	☐	☐	☐

Promisiuni false/înșelăciune Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Libertatea de mișcare Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Incitare la consum de droguri Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Incitare la consum de alcool Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Tratamentul medical Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Hrană și hidratare Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea salariilor Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea documentelor de identitate Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Reținerea documentelor de călătorie Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Datorii Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Ore de lucru în exces Dacă DA, cate?	☐	☐	☐
<u>Pentru exploatare sexuală</u>			
Îngrădirea libertății de a refuza clientul Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Îngrădirea libertății de a refuza anumite acte Dacă DA, cine?	☐	☐	☐
Îngrădirea libertății de a folosi prezervative Dacă DA, cine?	☐	☐	☐

14.1. Dacă au existat alte mijloace de exercitare a controlului asupra persoanei, vă rog specificați utilizând ANEXA 2 a MNIR:

15. A fost exploatată?

Da	☐	Nu	☐	Nu știe	☐
----	--------------------------	----	--------------------------	---------	--------------------------

16. Dacă nu a avut loc exploatarea, a existat vreun semn de amenințare reală și substanțială de exploatare?

Da	☐	Nu	☐	Nu știe	☐
----	--------------------------	----	--------------------------	---------	--------------------------

16.1. Dacă DA, care au fost motivele pentru care exploatarea nu a avut loc niciodată?

Salvarea	☐	Nu știe	☐
Evadarea	☐	Altele	☐
		Vă rugăm, precizați:	

Nota: Se vor anexa materiale coroborative: rapoarte medico-legale, rapoarte medicale etc.

F4. Formular de informare cu privire la drepturi și consimțământul pentru referire

CONFIDENȚIAL Organizația/Instituția

Azi, data:
Nume
Prenume
Data nașterii

Am luat cunoștință de drepturile legale pe care le am în calitate de victimă a traficului de persoane, respectiv:

- a) dreptul de a beneficia de o perioadă de recuperare și reflecție de până la 90 de zile, pentru recuperare, și pentru evitarea influenței traficanților și pentru luarea unei decizii privind cooperarea cu autoritățile competente;
- b) dreptul la asistență rezidențială, psihologică, medicală, fizică, juridică și socială;
- c) dreptul de a depune plângere la organul de cercetare și urmărire penală;
- d) dreptul de a primi asistență juridică obligatorie, în toate fazele procesului penal, precum și în cauzele civile conexe;
- e) drepturile prevăzute de lege cu privire la partea vătămată, partea civilă sau la matorul într-un proces penal.
- f) dreptul la formularea unei cereri de compensație financiară care se acordă victimelor unor infracțiuni.
- g) drepturile ce îi revin privind prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile legislației în vigoare

Am înțeles/ nu am înțeles care îmi sunt drepturile.

Vreau să beneficiaz/ nu vreau să beneficiaz de perioada de recuperare și reflecție.

Motivele refuzului:

.....
.....

Doresc/ nu doresc referirea mea către un program de protecție și asistență.

Motivele refuzului:

.....
.....

Sunt de acord/ nu sunt de acord cu implementarea datelor cu caracter personal în Sistemul Informatic de Monitorizare și Evaluare a victimelor traficului de persoane (SIMEV).

Motivele refuzului:

.....
.....

Semnătura:

.....

F5. Formular privind evaluarea inițială a riscurilor și a nevoilor de asistență și protecție

CONFIDENȚIAL Organizația/Instituția.....

Data interviului

.....
Numele intervievatorului:

Beneficiar

Nume

Prenume

Gen

Data nașterii

Părinți

(numele complet: nume prenume)

Numele mamei

Numele tatălui

Locul nașterii

- Oraș,

Comună

- Județ, Țară

Țara de origine

Naționalitate

(Singur(ă)/Căsătorit(ă)/Divorțat(ă)/Despărțiți/Relație stabilă/Văduv(ă)/Nu răspunde)

Stare civilă

(Da/Număr copii/Nu/Nu răspunde – NR)

Copii

Mediul de

proveniență

(Rural/Urban/Capitală)

Victima are acte de identitate asupra ei?(Da-Nu-NR)

Dacă da, specificați:

(Document de identitate/Certificat de naștere/Permis de conducere/Altul/NR)

(reședința primară – facultativ)

Adresa:

Telefon:

Este această adresă destinația finală (DA/NU/NR):

Cu cine locuia anterior plecării:

(Familie/Prieteni/Rude/Singură/Instituție/Partener/Altcineva/NR)

Dacă nu, este altă adresă disponibilă (facultativ):

Structura familiei

(nucleară/extinsă/nu are/NR)

Părinți

(Relație stabilă/Părinți sunt divorțați/Unul dintre părinți a murit/Unul dintre părinți s-a recăsătorit/trăiește cu altcineva/Ambii părinți au murit/Nu mai ține legătura cu ei sau nu i-a cunoscut/NR).

Relația familială:

(Bună/Normală/Dificilă/Proastă/Nu are/NR)

Situația economică a familiei

(Bun/Mediu/Sărac/Foarte sărac/NR)

Suferă/a suferit abuzuri fizice sau mentale în familie

(Da/Nu/NR)

Dacă da, cine a abuzat:

(Părinții/Mama/Tatăl

vitreg/ă/Soțul/Soția/Frații/Rudele/Iubitul/Iubita/Cunoștințe/Prieteni/Vecini sau prieteni de familie/Străini/Altcineva/NR).

A existat vreodată abuz sexual acasă: (Da-Nu-NR)

Dacă da, de către cine?

(Părinți)/Mamă/Tatăl vitreg/Soț/Frați/Rude/Iubit/Cunoștință/Prieten/Vecin sau prieten de familie/Străin/Altcineva/NR).

Resurse

(Nu are/Venituri proprii- nesigure/Beneficiază de sprijinul familiei/Beneficiază de

financiare sprijinul partenerului/Venituri proprii- suficiente/Nu e cazul – este copil/Altele/NR).
Nivel educațional (Nivel primar (1-4 clase)/ Nivel gimnazial(4-8 clase)/Liceu/Universitate/Altceva/Fără studii/NR).
Durata studii A urmat o școală profesională/cursuri profesionale? Domeniul de studiu/pregătire profesională: Experiență în domeniul studiat:(Da-Nu-NR)
Experiență profesională Pentru adulți și copiii peste 15 ani Anterior plecării, victima a avut o slujbă? (Da-Nu-NR) Dacă da, unde? În țara de origine?(Da-Nu) Ocupație anterioară: (Liber profesionist/A lucrat pentru membrii familiei/Angajat la stat/Sector privat/Menaj/Oferea servicii sexuale/NR/Altceva, specificați domeniul, slujba). De obicei avea o slujbă sau cel mai adesea nu avea? (De obicei avea o slujbă/Cel mai adesea nu avea serviciu) Salariu Salariul era plătit: (Ocazional/Cu regularitate/Niciodată/NR) Plățile se făceau: (în bani/în bunuri/NR) Într-o altă țară?(Da-Nu) Care este țara în care a avut cea mai îndelungată experiență de muncă? Ce ocupație a avut? (Liber profesionist/A lucrat pentru membrii familiei/Angajat la stat/Sector privat/Menaj/Oferea servicii sexuale/NR/Altceva, specificați domeniul, slujba). Cât de des a avut o slujbă? (Des/Rar/NR) Salariu Salariul era plătit: (Ocazional/Cu regularitate/Niciodată/NR) Plățile se făceau: (în bani/în bunuri/NR) Care era statutul profesional al victimei la momentul recrutării? (Student/ă/Angajat/ă/fără slujbă/Altul/NR)
Sănătate Victima a suferit/suferă de boli? (Da/Nu/NR) A avut acces la servicii medicale? (Da/Nu/NR) Este înregistrat(ă) ca persoană cu dizabilitate? Înainte de trafic sau în timpul perioadei de trafic, victima a devenit dependentă de droguri, sedative sau alcool? Dacă da, de care dintre acestea?(droguri, sedative, alcool) Este victima însărcinată (în momentul interviului): Dacă da, în câte săptămâni?
Evaluare nevoi imediate de asistență	

Dacă da, ce anume?

(Exemplu de întrebări: Ai nevoie de mâncare, îmbrăcăminte etc.? Te doare ceva? Ești neliniștită în legătură cu sănătatea? Ai nevoie de un loc în care sa te odihnești?)

Nevoi imediate identificate

DA/NU

Asistență materială:

Asistență medicală

Cazare într-un centru rezidențial

Asistență psihologică

Consiliere juridică

Asistență educațională/ Reintegrare școlară

Refacerea actelor de identitate

Reinsertie profesională

Medierea relației cu familia

Alte servicii

Evaluare riscuri legate de vulnerabilitatea anterioară perioadei de traficare

Detalii specifice (Cine? Unde? Când?) Factori declanșatori și strategii de reducere

Categorie de risc	Detalii specifice	Scăzut	Mediu	Crescut
Abuzuri fizice/emoționale/sexuale în familie				
Abuzuri fizice/emoționale/sexuale în comunitatea de origine				
Abuzuri fizice/emoționale/sexuale în centre				
Agresiuni de tip bullying				
Mediul infracțional de proveniență				
Probleme de sănătate: mintală, alte boli sau afecțiuni grave				
Absenteism/Abandon școlar				
Șomer/Lipsă loc de muncă				
Marginalizare socială				
Adicții: de ex., abuz de substanțe psihoactive, alcool.				
Comportament de risc				
Neglijare și autonegligență				
Violență domestică				
Sărăcie				
Altele				

Riscurile asociate cu persoanele implicate în procesul de trafic

Evaluarea gradului de risc general

Categorie de risc	Da	Nu
Traficul are un impact semnificativ în țara sau comunitatea în care a fost identificată persoana și/sau în țara sau comunitatea de reședință a persoanei.		
Corupția în țara sau comunitatea de destinație este endemica și contribuie la creșterea semnificativă a gradului de risc.		
Grupările de criminalitate organizată au capacitatea de a se răzbuna pe persoana care a scăpat/s-a eliberat/a fost eliberată, membrii familiei, apropiații sau personalul OIM/personalul organizațiilor partenere.		
Capacitatea și implicarea instituțiilor de aplicare a legii din țara de destinație sau comunitatea de origine a victimei în combaterea traficului de persoane și în protecția victimelor sunt scăzute.		

Capacitatea și implicarea furnizorilor de servicii în oferirea de programe comprehensive de protecție și asistență (medicală, psiho-socială, legală, protecția martorilor) sunt reduse.	
Traficul apare în legătură cu o practică tradițională sau culturală frecventă, ca, de exemplu, căsătoria forțată, iar persoana care a ieșit din aceste situații poate atrage mai departe stigmă socială sau poate inspira alte reacții antisociale.	
Membrii familiei apropiate sau extinse și/sau prieteni ai persoanei au fost implicați în procesul de trafic (se aplica în special în cazul victimelor minore).	
Persoana e copil.	

Evaluarea gradului de risc specific

Categorie de risc	Da	Nu
Persoana consideră că el/ea, membri ai familiei sau alte persoane apropiate se află în pericol iminent.		
Persoana are semne de abuz fizic sau psihologic.		
A fost inițiat vreun contact între traficant(i) și persoană de la momentul ieșirii/eliberării acesteia în locul/țara de destinație?		
Există suspiciuni că se menține contactul dintre persoană și traficant(i) în locul/țara de origine/reședință, fapt care ar putea crește riscul asociat întoarcerii în țara de origine/reședință și ar putea periclita reintegrarea persoanei?		
Traficantul sau complicele cunosc locația curentă a persoanei, adresa de reședință/casa în care locuiește persoana, locația sau adresa de reședință a membrilor familiei apropiate ori extinse sau a prietenilor persoanei.		
Traficantul/complicele sunt cunoscuți ca având capacitatea (ex resurse umane, financiare, contacte, influența socială sau politică) de a agresa fizic sau de a intimida persoana, membrii familiei apropiate/extinse, prietenii acesteia sau are capacitatea de a compromite (re)integrarea/recuperarea persoanei.		
S-a inițiat vreun contact cu familia sau cei apropiați persoanei de la momentul eliberării/ieșirii acesteia din exploatare?		
Traficantul/complicele au cunoștințe detaliate privind protocoalele operaționale ale ANITP sau ale partenerilor ANITP care oferă servicii de asistență directă pentru victimele traficului de persoane.		
Există motive să se creadă că familia apropiată/extinsă sau prietenii persoanei au fost implicați în oricare dintre procesele de trafic ori în recrutarea/exploatarea acesteia.		
Persoana are o nevoie fizică sau psihologică ori se confruntă cu o dificultate care ar putea compromite eficiența asistenței directe care va fi oferită.		

Riscuri asociate contactului cu instituțiile de aplicare a legii

Categorie de risc	Da	Nu
A fost inițiat contactul cu vreo instituție de aplicare a legii în ultimul loc/stat de destinație?		
A colaborat persoana cu oricare dintre aceste instituții?		
Dacă DA, au traficantii cunoștință de acest lucru?		
Dacă DA, au fost luate măsuri de protecție a martorilor sau victimelor?		
Poliția a luat măsuri sau intenționează să ia măsuri împotriva traficantului(ților) în locul sau țara de destinație, în urma informațiilor sau dovezilor furnizate de persoană?		
Poliția a luat măsuri sau intenționează să ia măsuri împotriva traficantului(ților) în locul sau țara de primire, în urma informațiilor sau dovezilor furnizate de persoană?		
A fost deschis un dosar penal/ s-au luat măsuri de urmărire penală împotriva suspectilor/ s-a depus plângere/ are loc o cercetare/ urmărire penală (în țara de origine/reședință sau de destinație)?		
Au fost arestați suspectii până în prezent?		
Dacă DA, sunt ei încă în detenție?		
Dacă au fost eliberați pe cauciune, este cunoscută locația lor actuală?		
Se află vreunul dintre suspectii cunoscuți în libertate?		

Se află oricare dintre suspecții cunoscuți în țara sau locul de primire?

Nu au fost identificate riscuri

Au fost identificate riscuri minore

Au fost identificate riscuri medii
se impune implementarea unui plan de management al riscului

Au fost identificate riscuri crescute sau extreme
se impune implementarea unui plan de management al riscului

F6. Formular privind planul de management al riscurilor și nevoilor imediate

Organizația/Instituția

Beneficiar

Nume

Prenume

Data nașterii

Rezumat al riscului identificat/categorii de riscuri	Acțiuni de minimalizare/eliminarea a riscului și responsabilii
---	---

1. Riscuri legate de vulnerabilitatea de dinainte de perioada de traficare:
(Descriere.....)

2. Evaluarea gradului de risc general
(Descriere.....)

3. Evaluarea gradului de risc specific
(Descriere.....)

4. Riscuri asociate contactului cu instituțiile de aplicare a legii
(Descriere.....)

5. Risc pentru cei din jur

6. Altele

F7. Formular privind referirea

Organizația/Instituția

Către:.....

.....
(Serviciul specializat de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane/traficului de minori din cadrul/ Serviciile de sprijin pentru victimele infracțiunilor/alte servicii specializate - în funcție de nevoile specifice identificate și de disponibilitatea serviciilor,

Prin prezenta, vă referim cazul:

(numele victimei)

Data nașterii:

în vederea includerii în programul de asistență specializată.

Posibilități de contactare a victimei:

Telefon:

Victima va fi însoțită la centrul de asistență:

Victima va contacta serviciul de asistență:

Persoana care referă cazul:

Numele:

Funcția:

Contact:

Data:

Semnătura:

F8. Formular privind referirea transnațională

DATA: zz/ll/aaaa

Numele instituției/organizației care completează formularul: _____

Persoana(ele) de contact: _____

Adresă: _____

Telefon: _____

Mobil: _____

E-mail: _____

ID Skype: _____

Consimțământul victimei pentru repatriere: da nu

Consimțământul victimei pentru a fi contactată de un reprezentant din țata de origine/reședință:
 da nu

1. Date despre persoana ce urmează a fi repatriată:

1.1 Date personale:

- Identitate confirmată da nu

Dacă da, de către cine:

- poliție ambasadă sau oficiu consular consiliu local/ registrul stării civile

altele: _____

- Numele și prenumele victimei: _____

- Sexul: masculin feminin transsexual

• Data și locul nașterii: _____

• CNP: _____

- Vârsta (dacă nu este cunoscută, ea va fi estimată): sub 18 ani peste 18 ani

• Cetățenie: _____

• Țara de reședință: _____

• Stare de sănătate: _____

- Starea civilă: necăsătorit(ă) căsătorit(ă) divorțat(ă) văduv(ă) parteneriat înregistrat

• Număr de telefon victimă/familia victimei: _____

- Copii dependenți ce urmează să fie returnați da nu

• Limba (limbile) vorbită(e) de persoana traficată: _____

- Perioadă de reflecție oferită: da nu

• Durata perioadei de reflecție: dată început _____ dată sfârșit _____

1.2 Date despre situația de trafic:

• Țară de recrutare: _____

• Țară de identificare: _____

• Perioadă de trafic: dată început _____ dată ieșire din situația de trafic _____

• Data identificării victimei: _____

• Instituția care a identificat victima: _____

• Modul de recrutare al victimei:

Contact direct (face to face)

Răpire

Anunț publicitar

Agenție matrimonială

Agenție de impresariat

Agenție de plasare a forței de munca

Prin Internet

Metoda loverboy

Altele _____

2.2. Asistență juridică

- Necesitatea obținerii unui act de identitate:
- Permis de ședere temporară obținut da nu procedură demarată
- Alte proceduri inițiate (se vor preciza): _____

2.3. Protecție

- Măsuri de siguranță oferite:
 - protecția martorilor
 - protecție fizică pt victimă sau familia acesteia
 - reinstalare într-o țară terță
 - altele: _____

3. Scurtă prezentare a nevoilor de asistență în țara de origine sau țara terță

3.1. Nevoi de bază

- Cazare în țara de origine
 - adăpost familia proprie modalități alternative de cazare
- Medicație prescrisă: _____

3.2. Alt tip de asistență oferită:

3.3. Preocupări legate de siguranță

- Persoane care pot face rău: membru al familiei partener prieten
 - membru al comunității altele _____
- Locații care pot să nu fie sigure: _____

3.4. Risc de retraficare

- foarte mare mare mediu redus

4. Perspectiva victimei

- Dorința de a intra într-un program de asistență în țara de origine sau țara terță:
 - da nu

- Informații primite despre programul de asistență din țara de origine sau țara terță:
 da nu

5. Informare cu privire la datele deplasării/călătoriei

- Data și ora sosirii în țară: _____
 - Transport (se precizează compania de transport, ruta, localitate de destinație):
 aerian: _____ terestru: _____
 - Transfer/Transport aeroport/domiciliu:
 - Victima necesită cazare în tranzit spre domiciliu
 - Victima va fi preluată de familie
 - Victima va fi preluată de echipa ANITP
 - Victima călătorește:
 - neînsoțită
 - cu escortă operațională
 - cu escortă medicală
 - cu escortă de securitate
 - Numele și datele de contact ale persoanei(lor) însoțitoare:
-

6. Procedura civilă și penală

6.1. În țara de exploatare

- Dosar deschis da nu procedură civilă procedură penală
- Declarația luată de poliție persoanei traficate da nu
- Persoana traficată a depus mărturie în instanță da nu
- Cerere de compensații depusă de persoana traficată da nu
- Compensații obținute de persoana traficată da nu
- Decizia instanței: condamnarea traficantului eliberarea traficantului

6.2. În țara de origine

- Dosar deschis da nu
- Declarația luată de poliție persoanei traficate da nu
- Persoana traficată a depus mărturie în instanță da nu

- Cerere de compensații depusă de persoana traficată da nu
- Compensații obținute de persoana traficată da nu
- Decizia instanței: condamnarea traficantului eliberarea traficantului

Listele indicilor/indicatorilor ce pot fi folosiți pentru evaluarea a unei posibile situații de trafic de persoane(victimă potențială) sau pentru identificarea unei victime prezumate a traficului de persoane

Indicii/indicatori referitori la ACȚIUNE

Tabel 1 Recrutarea

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana nu știe cum a obținut documentele</p> <p>Persoana a plătit comisioane excesive pentru recrutare</p> <p>Persoana nu a știut unde merge să lucreze</p> <p>Angajatorul nu poate prezenta un contract de muncă</p> <p>Persoana a plătit pe altcineva să obțină locul de muncă</p> <p>Persoana nu a făcut cerere de angajare</p> <p>Persoana nu are contract de muncă sau termenii acestuia sunt vag definiți</p> <p>Contractul de muncă este scris într-o limbă pe care persoana nu o poate înțelege</p> <p>Persoana a semnat un nou contract de muncă la momentul sosirii sale la locul de muncă (substituire de contract)</p>	<p>Cum a aflat persoana despre locul de muncă (anunț oficial, contact direct)? A fost persoana în legătură cu un recrutor/agent?</p> <p>Cine a organizat recrutarea?</p> <p>Cui a plătit persoana comisionul de recrutare? Ce sumă?</p> <p>Există în prezent o datorie legată de recrutare?</p> <p>Persoana a optat pentru neacceptarea locului de muncă după finalizarea formării profesionale?</p> <p>Persoana a semnat un contract de muncă? Este semnătura persoanei autentice? A fost contractul semnat sub constrângere?</p> <p>Dacă a semnat un contract de muncă, înțelege persoana termenii și condițiile acestuia? Este acesta scris într-o limbă pe care persoana o poate înțelege? A fost contractul modificat în vreun fel de când l-a semnat persoana?</p>	<p>Strângerea și examinarea tuturor documentelor privind recrutarea și termenii și condițiile de muncă de la angajator, lucrător și alte surse (servicii de transport, ziare cu anunțuri, servicii de transfer de bani, mass media)</p> <p>În caz de exploatare sexuală, examinarea documentelor care conțin promisiunea unui loc de muncă, natura și condițiile acestuia</p> <p>Cercetarea comunicărilor pentru a stabili mijloacele de recrutare, relațiile dintre angajatori, recrutori sau agenți, termenii și condițiile de muncă</p> <p>Interviarea lucrătorilor, cum au fost recrutați, ce li s-a promis, care erau așteptările lor, în comparație cu condițiile și termenii reali de muncă</p> <p>Interviarea angajatorilor, directorilor/supervizorilor și altui personal relevant. Care sunt politicile și practicile în legătură cu recrutarea, contractele de muncă, modalitatea de comunicare a termenilor și condițiilor de muncă lucrătorilor potențiali și reali. Dacă angajatorul recurge la un intermediar, are stabilite politici de prevenire a abuzurilor și fraudelor.</p> <p>Interviarea oricărui intermediar implicați în angajarea lucrătorilor, inclusiv a recrutatorilor, agenților și agențiilor private de ocupare a forței de muncă. Întrebări referitoare la practicile și politicile în legătură cu recrutarea, contractele de muncă, modalitatea de comunicare a termenilor și condițiilor de muncă lucrătorilor potențiali și reali. Continuă</p>	<p>Declarații ale martorilor</p> <p>Contracte de muncă sau alte documente care indică condițiile de muncă (anexe, acte adiționale, corespondență)</p> <p>Surse legate de recrutare (anunțuri TV, radio, media, afișe, broșuri)</p> <p>Dovezi ale tranzacțiilor financiare dintre angajator, intermediar și persoană (fluturași de salariu, evidențe bancare, evidențe în format electronic și tipărit)</p> <p>Corespondența dintre angajator, recrutor, lucrător și orice alți terți implicați</p> <p>Comunicări (jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, scrisori, bilete, emailuri)</p> <p>Dovezi de transport (taloane de bilete sau bonuri, bonuri de combustibil, bilete de date/ore)</p> <p>Evidențe publice, raportări din presă și bazele guvernamentale de date</p>

		<p>intermediarul se deține acest rol și după angajarea persoanei?</p> <p>Inspectarea sediului intermediarului și examinarea evidențelor relevante (licență, modelul de contract de muncă, contracte de muncă reale, calificări profesionale, corespondența)</p> <p>Verificarea dacă intermediarii sunt autorizați și acreditați de autoritățile competente</p> <p>Verificarea bazelor de date ale instanțelor în căutarea de informații legate de plângeri sau dosare aflate pe rol privind angajatorul sau intermediarul</p> <p>Intervievarea rudelor, vecinilor, membrilor comunității locale (atât în comunitatea de origine și destinație), care ar putea cunoaște despre metodele de recrutare utilizate, termenii și condițiile de muncă promise inițial.</p>	
--	--	---	--

Tabel 2 Transportul, transferul

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana nu și-a organizat transportul</p> <p>Persoana a trebuit să se ascundă pe parcursul transportului</p> <p>Persoana a trebuit să mintă la controlul vamal</p> <p>Persoana nu cunoaște ruta de transport de la locul de origine la cel de destinație</p> <p>Persoana dă semne de teamă față de bărbatul sau femeia care o însoțesc</p> <p>O terță persoană îi restituie persoanei pașaportul chiar înainte de punctul de trecere a frontierei</p> <p>Cei care călătoresc în grup nu par a se cunoaște între ei</p> <p>O terță persoană (șoferul) răspunde la întrebări în numele unuia sau mai multor pasageri</p> <p>Documentele de deplasare și declarațiile date de persoană nu coincid cu alte observații (bagajele, aspectul și condiția fizică, abilitățile lingvistice)</p>	<p>Cine a organizat transportul? Cine a plătit pentru acesta?</p> <p>Există un acord conform căruia persoana trebuie să ramburseze această sumă? În ce termeni?</p> <p>Cine a obligat persoana să se ascundă?</p> <p>Cine a obligat persoana să mintă?</p> <p>De ce persoana a dat pașaportul altuia pentru a trece frontiera?</p>	<p>Intervievarea persoanei</p> <p>Intervievarea bărbaților sau femeilor care călătoresc cu persoana</p> <p>Strângerea și examinarea tuturor documentelor și chitanțelor de deplasare și plată pentru transport</p> <p>Inspectarea mijlocului de transport (autocar, autovehicul, autocamion)</p>	<p>Declarații ale martorilor,</p> <p>Bonuri de transport</p> <p>Fotografii</p>

Tabel 3 Adăpostire, primire

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana locuiește și doarme la locul de muncă</p> <p>Spațiile de dormit sunt supra-aglomerate</p> <p>Condițiile sunt insalubre și nu există facilități igienico-sanitare elementare</p> <p>Lipsa de acces la hrană și apă</p> <p>Drept limitat sau lipsa dreptului la viață privată</p> <p>Spațiul de locuit e necorespunzător pentru a fi locuit (subsol, depozit, cort)</p> <p>Persoana are libertate limitată de mișcare în spațiul propriu de locuit</p> <p>Persoanei nu i se permite să-și aleagă sau să-și schimbe spațiul de locuit</p> <p>Persoana e obligată să stea într-un spațiu închis pe durata transportului</p>	<p>Persoana doarme la locul de muncă? Persoana e găzduită de familia angajatorului? Care sunt condițiile de locuit?</p> <p>E în vreun fel îngrădită libertatea de mișcare a persoanei de către angajator?</p> <p>Ce parte din salariu e reținută pentru plata cazării?</p> <p>Este persoana dependentă de angajator sau într-o poziție vulnerabilă? Ce se întâmplă în cazul în care lucrătorul refuză să locuiască în condițiile impuse de angajator? Lucrătorul se teme de concediere sau de alte sancțiuni?</p> <p>Lucrătorul este obligat să lucreze în condiții sub standardele privind sănătatea și securitatea în muncă pentru a-și păstra locul de muncă?</p> <p>Persoana raportează orice alte amenințări?</p>	<p>Inspectarea spațiilor de dormit și verificarea faptului dacă lucrătorii dispun de facilități igienico-sanitare adecvate, spații personale, mijloace media disponibile</p> <p>Discuții cu lucrătorii privind condițiile de locuit și disponibilitatea acestora de a le accepta</p> <p>Discuții cu angajatorii cu privire la politicile privind locuirea la locul de muncă</p> <p>Prelevarea și ridicarea de mostre, materiale și substanțe utilizate în spațiul de locuit, în scopul analizei riscurilor potențiale pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor</p> <p>Căutarea mijloacelor de supraveghere video, a încuietorilor</p>	<p>Fotografii ale spațiului de locuit</p> <p>Măsurarea temperaturii pe parcursul zilei și al nopții</p> <p>Chitanțe cu sumele reținute pentru cazare</p> <p>Declarații ale lucrătorilor</p>

Indicatori referitori la mijloace**Tabel 4 Amenințări**

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana simte teamă în prezența supervisorului sau a managerului</p> <p>Persoana simte teamă în prezența bărbaților sau femeilor care o însoțesc pe durata transportului, transferului acesteia, sau la trecerea frontierei</p> <p>Persoana face afirmații incoerente sau prezintă semne de îndoctrinare</p> <p>Bărbații sau femeile care însoțesc persoana</p>	<p>Persoana încearcă să scape la trecerea frontierei?</p> <p>Lucrătorii care nu au fost supuși la astfel de tratamente, au asistat la ele? S-au simțit amenințați sau intimidati în urma acestora?</p> <p>Persoana raportează orice amenințări sau sancțiuni aplicate împotriva sa, a membrilor familiei, a colegilor? Ce fel de amenințări?</p> <p>Din ce motive se recurge la</p>	<p>Discuții individuale cu lucrătorii (nevoie de confidențialitate pentru protejarea persoanei în fața represaliilor); discuții telefonice sau în afara locului de muncă</p> <p>Discuții cu o varietate largă de lucrători pentru a stabili dacă măsurile disciplinare impun sau conduc la obligația de a lucra; se au în vedere lucrătorii care au fost supuși unor măsuri disciplinare pentru</p>	<p>Notificări/mesaje e-mail/alt tip de corespondență referitoare la șantaj, denunțarea către autorități, concediere, amenințări, alte sancțiuni, informarea familiei</p> <p>Documentația de la locul de muncă privind măsurile disciplinare (coduri de conduită/de disciplină în muncă, avertizări, muștrări scrise date lucrătorilor) fluturași de salariu, dovezi ale conturilor bancare și alte documente referitoare la transferul de bani, pentru a</p>

<p>manifestă agresiune față de aceasta</p> <p>Supervizorii, directorii, bărbații sau femeile care însoțesc persoana manifestă agresiune față de aceasta</p> <p>Persoana e amenințată sau supusă la măsuri disciplinare arbitrare, nejustificate</p> <p>Persoana pare vătămată și privată de necesitățile esențiale – hrană, apă, adăpost, somn</p>	<p>sanțiuni și amenințări, potrivit angajatorului (absenteism, erori de producție, îndeplinire necorespunzătoare a sarcinilor, grevă, refuzul de a lucra peste program)? Au acestea o bază legală și reală? Persoana este de acord cu motivele prezentate?</p> <p>Care sunt impactul și credibilitatea amenințărilor, din perspectiva persoanei, ținând cont de particularitățile personale, convingerile, contextul socioeconomic din care provine?</p> <p>Persoana se simte incapabilă de a abandona locul de muncă? A plecat vreun lucrător sau a refuzat să lucreze atunci când i s-a cerut? Ce s-a întâmplat ulterior?</p> <p>Dacă lucrătorii erau sancționați sau concediați în alt mod, li se transmitea vreun preaviz sau avertisment, verbal sau scris?</p> <p>Persoanei îi e teamă să ceară ajutor, în mod direct sau indirect? Dorește să părăsească locul de muncă? Crede ca ar fi posibil acest lucru? Care sunt reacțiile emoționale ale persoanei față de posibilitatea de a rămâne?</p>	<p>diferite tipuri de abateri sau lucrătorii concediați.</p> <p>Discuții cu lucrătorii care au participat la grevă/au condus-o (dacă acest lucru s-a întâmplat recent) pentru a stabili dacă au fost pedepsiți procedând astfel</p> <p>Conectarea organizațiilor angajatorilor și lucrătorilor și examinarea probelor judiciare, în identificarea oricăror plângeri nesoluționate sau măsuri luate împotriva companiei</p> <p>Discuții cu angajatorul privind violența, hărțuirea și intimidarea la locul de muncă și examinarea acestor politici; discuții referitoare la mecanismele de introducere a plângerilor, măsurile disciplinare și managementul reacțiilor la acțiunile grevei</p> <p>Analiza documentației companiei, referitoare la măsurile și sancțiunile disciplinare, pentru a stabili dacă aceasta impune munca drept sancțiune.</p>	<p>verifica utilizarea oricăror sanțiuni punitive</p> <p>Declarații ale lucrătorilor, inclusiv ale celor care au reușit să scape sau celor concediați</p> <p>Dovezi privind plângeri anterioare supra angajatorului</p> <p>Declarații ale experților cu privire la traume, tulburările post-traumatice și la contextul religios și cultural al victimelor (credibilitatea amenințării)</p> <p>Fotografii/înregistrări prezentând comportamentul la trecerea frontierei</p>
--	---	--	--

Tabel 5 Utilizarea forței

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
Persoana are leziuni vizibile – vânătăi, cicatrici, tăieturi, răni prin înjunghiere, leziuni ale gurii și dinților,	Care este motivul care a dus la producerea leziunilor? Leziunile par conforme cu explicațiile date (pot fi cauzate de accidente de muncă) sau au fost provocate deliberat? Alți lucrători prezintă leziuni similare?	Discuții individuale cu lucrătorii (nevoie de confidențialitate pentru protejarea persoanei în fața represaliilor); se solicită descrieri detaliate ale incidentelor care au implicat violență (de cine/împotriva	Declarații ale martorilor Descrieri/note scrise Probe audio-video

<p>arsuri de țigară.</p> <p>Leziunile persoanei netratate sunt</p> <p>Persoana simte teamă sau anxietate (transpiră, tremură, are dificultăți de a răspunde la întrebări, evită contactul vizual din alte motive decât cele culturale)</p> <p>Angajatorul, managerul, supervisorul sau alte persoane manifestă o atitudine agresivă față de lucrători</p> <p>Numeroși lucrători au leziuni</p> <p>Persoana a consumat alcool, droguri sau alte substanțe psihoactive.</p>	<p>Dacă persoana a fost supusă la violență, când a avut loc aceasta și în câte ocazii? Cine a agresat persoana (supervisor sau coleg de muncă)? Care a fost natura și intensitatea agresiunii?</p> <p>Care a fost motivul pentru care persoana a fost tratată cu violență? A fost violența folosită pentru a amenința sau pedepsi persoana? Au mai asistat și alți lucrători? Care a fost reacția lor?</p> <p>Dacă angajatorul susține că alți lucrători se fac responsabili de violențe, care a fost reacția angajatorului? A luat măsuri preventive sau punitive?</p> <p>Care sunt politicile și practicile angajatorului cu privire la violență, hărțuire, și disciplină la locul de muncă? Ce instrucțiuni au fost date celor care pun în aplicare astfel de politici, e.g. personalul de pază?</p> <p>Cum descriu lucrătorii atmosfera/climatul de la locul de muncă?</p> <p>În cazul în care persoana a consumat alcool, droguri sau alte substanțe psihoactive, acestea i-au fost administrate în mod involuntar, prin coerciție?</p>	<p>cui/data/ora/locul/amplasamentul locului/martori/descrierea fizică a celor implicați/dacă s-au acordat îngrijiri medicale)</p> <p>Obținerea evaluărilor medicale ale stării de sănătate a lucrătorilor și a leziunilor, din partea specialiștilor medicali (cu consimțământul prealabil al persoanei); testarea privind consumul de droguri și alte substanțe care i-ar fi putut fi administrate, sau pe care le-ar fi luat</p> <p>Interviewarea angajatorului/directorilor/supervisorului/personalului relevant privind violența, hărțuirea și intimidarea la locul de muncă și disciplina la locul de muncă;</p> <p>Examinarea oricăror proceduri și politici scrise cu privire la violența fizică și sexuală</p> <p>Interviewarea separată a personalului de pază în legătură cu politicile și practicile privind violența, hărțuirea și disciplina la locul de muncă. Întrebări cu privire la instrucțiunile angajatorului, rolul și responsabilitățile personalului de pază și mijloacele pe care le utilizează în desfășurarea activității</p> <p>Verificarea evidențelor publice (baze de date ale instanțelor, website-urile instituțiilor guvernamentale, baze de date guvernamentale și surse din presă) pentru identificarea de informații referitoare la orice incidente anterioare de violență în care au fost implicați angajatorul sau lucrătorii</p> <p>Utilizarea tehnicilor criminalistice pentru conservarea, documentarea și analizarea probelor fizice (materiale biologice, fibre din îmbrăcăminte)</p> <p>Consemnarea oricăror leziuni vizibile</p>	<p>(fotografii, înregistrări video, diagrame/schițe care arată locul în care s-a produs rănirea), care descriu leziunile</p> <p>Dovezi privind tratamentul medical sau examinarea leziunilor</p> <p>Obiecte fizice care au fost folosite pentru producerea leziunilor (arme, obiecte găsite la fața locului)</p> <p>Obiecte, articole de îmbrăcăminte (ale victimei, ale agresorului) și altele (așternuturi de pat, obiecte de mobilier) care prezintă semne de violență (rupte deteriorate, conțin urme de sânge sau alte materiale biologice)</p> <p>Materiale biologice (sânge, salivă, fire de păr, spermă)</p> <p>Note detaliate cu descrierea leziunilor</p> <p>Evidențe de la autoritățile de aplicare a legii, furnizorii de servicii sociale sau oricare alți factori care ar fi putut primi sesizări</p>
---	--	--	---

			referitoare la violență Evidențe publice, raportări în presă și informațiile din bazele de date guvernamentale, care descriu orice forme anterioare de violență
--	--	--	--

Tabel 6 Restrângerea libertății de mișcare

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana a fost închisă într-un anumit mod pe parcursul transportului acesteia la locul de muncă</p> <p>Persoana trăiește și muncește în același loc</p> <p>Persoana este încuiată în incinta spațiului de muncă sau a spațiului de locuit</p> <p>Spațiul de muncă, spațiul de locuit sau lucrătorii înșiși sunt tănuți într-un fel sau altul</p> <p>Există un gard inaccesibil în jurul spațiului (prea înalt sau acoperit cu sârmă ghimpată)</p> <p>Ferestrele sunt inaccesibile (au gratii, sunt prea mici sau prea înalte) sau încăperile nu au ferestre</p> <p>Intrările și ieșirile</p>	<p>Cine a fost/este responsabil cu punerea în aplicare a acestor restricții? Cine pune în aplicare restricțiile și care e incidența acestora (sunt persoanele închise într-un spațiu ori se pot deplasa liber într-o anumită arie)?</p> <p>Cum este monitorizată persoana? În afara mijloacelor care presupun supravegherea cu camere video sau de personalul de paza, se folosesc și alte mijloace mai subtile și mai puțin detectabile (ex: monitorizarea de către colegii de muncă)? De ce se întâmplă ca persoana să locuiască la locul de muncă? Are persoana acces la un spațiu privat</p>	<p>Inspectarea spațiului de lucru, a spațiilor de dormit și a împrejurimilor, în căutarea semnelor de consemn la locul de muncă</p> <p>Discuții individuale cu lucrătorii (nevoie de confidențialitate pentru protejarea persoanei în fața represaliilor); se solicită descrieri privind condițiile în care au libertate de mișcare</p> <p>Interviuearea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de restrângerea libertății de mișcare, disciplina la locul de muncă, găzduirea asigurată de angajator, măsurile de siguranță și securitate</p> <p>Examinarea oricăror proceduri și politici scrise cu privire la restrângerea libertății de mișcare</p> <p>Interviuearea separată a personalului de pază în legătură cu politicile și practicile privind restrângerea libertății de mișcare. Întrebări cu privire la instrucțiunile angajatorului, rolul și responsabilitățile personalului de paza și mijloacele pe care le utilizează în desfășurarea activității</p> <p>Efectuarea unei inspecții inopinate pentru a stabili dacă lucrătorii au cu adevărat libertatea de a părăsi incinta. Ținerea unui jurnal detaliat de supraveghere, documentarea cu fotografii și înregistrări audio-video</p> <p>Evaluarea utilizării oricăror mijloace vizibile de consemn pentru a menține lucrătorii în incintă și vizitatorii afară (sârmă ghimpată)</p> <p>Înregistrarea oricăror mijloace de consemn și supraveghere</p>	<p>Declarații ale martorilor</p> <p>Descrieri/note scrise</p> <p>Probe audio-video (fotografii, înregistrări video, diagrame/schițe care descriu mijloacele de consemn și supraveghere încuietorii, chei, camere de supraveghere, lanțuri, sârmă ghimpată, semne de avertizare, gratii la ferestre, garduri înalte)</p> <p>Planurile spațiilor de lucru și de locuit</p> <p>Înregistrări de pe camerele de supraveghere</p> <p>Obiecte fizice – arme, muniții, semne de avertizare</p>

sunt păzite	sigur?		
Personalul de pază poartă arme	A fost persoana închisă pe parcursul deplasării sale la locul de muncă?		
Sunt utilizate camere video de supraveghere a spațiului	Restricțiile sunt impuse numai pe parcursul anumitor ore sau tot timpul? Dacă da, părăsește persoana vreodată incinta?		
Exista semnale care avertizează persoanele să nu părăsească incinta			
Este instaurată o stare de asediu			
Persoana e permanent însoțită când părăsește incinta	Are persoana nevoie de permisiune pentru a merge la medic, la cumpărături, la o instituție religioasă sau în alte locuri? Este permisiunea acordată cu promptitudine sau este adesea amânată? Ce trebuie să facă un lucrător pentru a obține o permisiune?		
Persoana prezintă leziuni sau afecțiuni grave, netratate			
Persoana are alte semnalmente care indică faptul că mișcarea sa este controlată	Este instaurată stare de asediu? Este persoana însoțită de un agent al angajatorului atunci când părăsește incinta? Care sunt motivele invocate pentru astfel de restricții? Reflectă ele preocupări pentru securitate și siguranță, legitime, sau sunt disproporționate și extreme? Dacă un lucrător încalcă aceste restricții, care ar		

	fi consecințele? s-a opus vreodată un lucrător acestor restricții? Ce s-a întâmplat?		
--	--	--	--

Tabel 7 Izolarea

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana nu a vorbit cu nimeni pe parcursul transportului și transferului</p> <p>Locul de muncă se află într-o zonă izolată (rurală/aflată la mare distanță de alte clădiri/comunități)</p> <p>Este dificil de ajuns la locul de muncă cu ajutorul transportului public sau privat</p> <p>Nu se poate ajunge la locul de muncă cu ajutorul transportului public</p> <p>Persoana are acces limitat/nu are acces la mijloace de comunicare (telefon, internet, corespondență)</p> <p>Persoana are acces limitat/nu are acces la mijloace mass-media (TV, radio, reviste, ziare)</p> <p>Angajatorul, managerul/supervizorul sau alte persoane monitorizează contactele persoanei cu indivizi din afara spațiului</p> <p>Persoanei nu i se permite să ia contact cu indivizi din afara spațiului</p> <p>Persoana nu cunoaște locul în care se afla și nu-și știe adresa</p> <p>Persoana nu cunoaște</p>	<p>Cum a ajuns persoana la locul de muncă?</p> <p>Cunoaște persoana locul în care se află/adresa? Știe persoana cum să se întoarcă acasă?</p> <p>Unde este amplasat locul de muncă? Există gospodarii, companii sau alte edificii de locuit prin apropiere? Are persoana cunoștință de acestea? Îi este permis să aibă acces la acestea?</p> <p>Este locul de muncă accesibil cu ajutorul transportului public/privat?</p> <p>Dacă persoana doarme și lucrează în același loc, cât de des poate părăsi spațiul?</p> <p>Are persoana acces la mijloace de comunicare (telefon, internet, corespondență)?</p> <p>Dacă da, este persoana capabilă să le utilizeze efectiv? Dacă nu, care este motivul?</p> <p>Are persoana acces la mijloace mass-media (TV, radio, reviste,</p>	<p>Inspectarea spațiului de lucru, a spațiilor de dormit și a împrejurimilor, în căutarea semnelor de izolare. Căutați mijloacele de comunicare (telefoane cu plată, fixe și mobile, căsuțe poștale, corespondență, internet). Verificați dacă lucrătorii pot utiliza efectiv aceste mijloace (aparatele funcționează, li se asigură fise pentru a le folosi; dacă le pot folosi pentru comunicări personale)</p> <p>Căutați mijloacele mass-media (TV, internet, radio, reviste, ziare) Verificați dacă lucrătorii pot utiliza efectiv aceste mijloace</p> <p>Interviuearea separată a lucrătorilor într-un cadru confidențial. Întrebări referitoare la cum au ajuns la locul de muncă/dacă știu unde se află/dacă pot menține legătura cu rudele, prietenii, cu lumea exterioară, și cu privire la orice restricții legate de izolare</p> <p>Interviuearea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de izolare: restricțiile de a folosi telefoanele mobile, mesajele e-mail, scrisorile, alte mijloace de comunicare, monitorizarea convorbirilor telefonice, alte restricții de comunicare și acces la mijloacele mass-media</p> <p>Examinarea oricăror proceduri și politici scrise cu privire la izolare</p> <p>Interviuearea persoanelor terțe: rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație care pot furniza informații legate de natura și intensitatea contactelor lor cu lucrătorii</p> <p>Discuții purtate cu autoritățile care cunosc amplasamentul spațiului de muncă cu privire la populația/infrastructura/transportul/serviciile din zonă</p> <p>Înregistrarea oricăror mijloace de izolare</p>	<p>Declarații ale martorilor</p> <p>Descrieri/note scrise</p> <p>Probe audio-video (fotografii, înregistrări video, diagrame/schițe care descriu gradul de izolare al locului (drumuri prost întreținute și inaccesibile, distanța față de alte clădiri și alte persoane)</p> <p>Probe audio-video care descriu restricțiile de comunicare (lipsa telefoanelor publice/a facilităților pentru achiziționarea și reîncărcarea telefoanelor mobile, confiscarea telefoanelor, restricționarea internetului)</p> <p>Evidențe de transport către sau de la locul de muncă (taloane de bilete sau</p>

<p>limba locală</p> <p>Locul de muncă este inaccesibil și se poate ajunge greu la acesta din alte motive (proprietate privată, companie neînregistrată)</p> <p>Angajatorul, managerul/supervizorul sau alte persoane insistă să răspundă la întrebări în numele persoanei și/sau să traducă întreaga conversație</p>	<p>ziare)? Dacă da, este persoana capabilă să le utilizeze efectiv? Dacă nu, care este motivul?</p> <p>Are persoana posibilitatea de a-și contacta liber rudele, prietenii sau asociații? Sunt comunicările persoanei monitorizate?</p> <p>Când a fost ultima oară când persoana a luat legătura cu aceștia?</p> <p>Este persoana capabilă să studieze și să exerseze limba locală? Dacă nu, care este motivul? A luat angajatorul anumite măsuri pentru a împiedica persoana să învețe limba locală?</p> <p>Poate persoana interacționa liber cu alte persoane din afara spațiului (rudele, prietenii sau asociații, medici, proprietari de magazine, taximetriști, membrii comunității etnice sau religioase)</p> <p>Care sunt motivele invocate pentru restricțiile privind presa și comunicațiile? Reflectă ele o preocupare legitimă pentru spațiul de muncă sau par excesive și nejustificate?</p>		<p>bonuri, bonuri de combustibil, bucăți de hârtie cu dată/ora)</p> <p>Comunicări (jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, scrisori, biletele, emailuri)</p> <p>Alte obiecte fizice (telefoane mobile)</p>
--	--	--	--

Tabel 8 Reținerea documentelor de identitate

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana nu are acces la propriile documente de identitate (carte de identitate, pașaport, viza, permis de muncă sau ședere) ori la alte efecte personale de valoare (biletul de întoarcere)</p> <p>Documentele de identitate sau alte efecte personale de valoare sunt păstrate de angajator sau un intermediar de-al acestuia</p> <p>În cazul în care sunt păstrate de angajator sau un intermediar de-al acestuia, persoana nu poate obține acces la documentele de identitate sau alte efecte personale de valoare într-un interval de timp rezonabil</p> <p>Se recurge la reținerea documentelor de identitate sau alte efecte personale de valoare pentru a pedepsi lucrătorii</p> <p>Angajatorul sau intermediarul acestuia vin cu explicații cu privire la reținerea documentelor de identitate sau alte efecte personale de valoare</p>	<p>Care sunt documentele sau bunurile personale reținute? Când au fost reținute acestea (pe parcursul recrutării persoanei sau după angajare)? Pentru cât timp au fost reținute? De către cine?</p> <p>Documentele sau bunurile personale sunt reținute temporar sau pe termen nelimitat?</p> <p>Cum sunt asigurate documentele sau bunurile personale (încuieturi, chei, cifru, loc în afara amplasamentului)?</p> <p>Persoanei i s-a spus că documentele sau bunurile sale personale urmau să fie reținute? A fost persoana de acord cu aceasta?</p> <p>Ce explicații oferă angajatorul/intermediarul acestuia cu privire la reținerea documentelor de identitate sau a altor obiecte personale de valoare? Sunt explicațiile rezonabile? Dar legale?</p> <p>Dacă documentele sau bunurile personale sunt reținute din motive de siguranță, lucrătorii au acces la acestea într-un timp rezonabil, la cerere?</p> <p>Ce impact are reținerea documentelor asupra persoanei? Se simte persoana incapabilă să-și părăsească locul de muncă fără a risca pierderea documentelor de identitate sau alte efecte personale de valoare? Se teme persoana de autorități din cauza reținerii</p>	<p>Interviuvarea lucrătorilor. Întrebări referitoare la locul în care se află documentele și bunurile personale și la posibilitatea de a dispune de ele</p> <p>Interviuvarea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de reținerea documentelor și bunurile personale, solicitarea dovezilor ca documentele sunt ținute din considerentele indicate</p> <p>Verificarea împreună cu alte agenții guvernamentale dacă explicațiile oferite pentru reținerea documentelor sunt valabile (pentru înnoirea vizei/înregistrare)</p> <p>Examinarea și consemnarea locului în care sunt reținute documentele sau bunurile personale</p> <p>Consemnarea sau obținerea de copii ale documentelor sau ale bunurilor personale</p>	<p>Declarații ale martorilor</p> <p>Descrieri/note scrise</p> <p>Probe audio-video (fotografii, înregistrări video, diagrame/schițe care descriu locul în care sunt păstrate documentele sau bunurile personale ale lucrătorilor și mijloacele folosite pentru asigurarea acestora (sertar încuiat, locație cu pază externă)</p> <p>Probe audio-video (fotografii, înregistrări audio-video, hărți, diagrame, schițe) care descriu documentele sau bunurile personale care au fost reținute</p> <p>Copii ale documentelor care au fost reținute</p>

	documentelor personale? Dispune persoana de alte documente sau mijloace de dovedire a identității, naționalității, statutului juridic/orice alte modalități de accesare a anumitor servicii?		
--	---	--	--

Tabel 9 Reținerile salariale

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
Angajatorul nu este în măsură să prezinte un contract de muncă sau o dovadă că salariul a fost plătit persoanei	Angajatorul recurge la plata neregulată, întârziată sau la neplata salariului pentru a se asigura ca lucrătorii nu pot renunța liber la angajare?	Strângerea și examinarea tuturor documentelor privind natura oricărui contract de muncă și plăți salariale de la angajator, lucrător și din alte surse (bănci, servicii de transfer de bani) Verificarea dacă compania utilizează două seturi de registre pentru a induce în eroare investigatorii Intervievarea lucrătorilor prin selectarea unui eșantion reprezentativ – întrebări referitoare la practicile privind plățile și reținerile salariale/care erau așteptările angajaților la momentul angajării/au avut reținerile salariale impact asupra capacității acestora de a părăsi locul de muncă?	Declarații ale martorilor Contractele de muncă sau alte documente care prevăd termenii și condițiile de muncă (contracte de muncă, anexe, acte adiționale, corespondența)
Persoana nu are contract de muncă sau termenii și condițiile acestuia sunt definiți necorespunzător	Care sunt motivele pentru care salariul este reținut sau supus reținerilor? Sunt motivele rezonabile și în acord cu cerințele legale? Persoana avea cunoștință de faptul că salariul va fi reținut și supus deducerilor? Dacă nu, are persoana sentimentul că dacă încetează să mai lucreze, va pierde salariul neplătit? Au practicile privind plata salariului și reținerile impact asupra capacității persoanei de a părăsi locul de muncă în orice alt mod?	Intervievarea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de recrutare, plățile și reținerile salariale. Dacă angajatorul face uz de un intermediar (societate privată de ocupare a forței de muncă) pentru angajarea lucrătorilor, întrebați care sunt politicile legate de această practică Intervievarea intermediarului – întrebări asupra politicilor și practicilor legate de recrutare, plățile și reținerile salariale Verificarea intermediarului pentru a vedea dacă acesta este acreditat și autorizat de autoritatea competentă	Evidențele privind tranzacțiile financiare dintre angajator, intermediar și lucrător (fluturași salariali, evidențe, registre, alte evidențe în format electronic și tipărit)
Persoana este plătită în acord (în funcție de rezultate) și trebuie să lucreze ore suplimentare pentru a câștiga salariul minim stabilit de lege	Persoana are un contract de muncă? Care sunt termenii și condițiile acestuia? Sunt ele în conformitate cu cerințele legale? Prevederile contractuale par abuzive și cu caracter exploatare?	Inspectarea sediului intermediarului și examinarea evidențelor relevante (licența, modelul de contract de muncă, contractele reale de muncă, corespondența, calificările profesionale) Examinarea evidențelor privind comunicarea, în stabilirea practicilor legate de recrutare, plăți și rețineri salariale Intervievarea terțelor persoane - rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație, care ar avea cunoștință despre situația financiară a persoanei și despre termenii și condițiile de muncă impuse inițial	Evidențele guvernamentale privind taxele și impozitele și contribuțiile la asigurările sociale Evidențele impozitelor achitate și neachitate și ale deducerilor fiscale
Documentele de angajare și evidențele salariale au fost modificate	Persoana este plătită în conformitate cu evidențele de plata ținute de angajator?	Verificarea dacă compania utilizează două seturi de registre pentru a induce în eroare investigatorii Intervievarea lucrătorilor prin selectarea unui eșantion reprezentativ – întrebări referitoare la practicile privind plățile și reținerile salariale/care erau așteptările angajaților la momentul angajării/au avut reținerile salariale impact asupra capacității acestora de a părăsi locul de muncă?	Evidențele guvernamentale privind taxele și impozitele și contribuțiile la asigurările sociale Evidențele impozitelor achitate și neachitate și ale deducerilor fiscale
Angajatorul menține două seturi de evidențe sau există discrepanțe însemnate între sumele pe care susține că le-a plătit angajatorul și sumele pe care le-a primit lucrătorul	Documentele de plată au fost modificate sau falsificate în vreun fel? Dacă persoana primește	Verificarea dacă compania utilizează două seturi de registre pentru a induce în eroare investigatorii Intervievarea lucrătorilor prin selectarea unui eșantion reprezentativ – întrebări referitoare la practicile privind plățile și reținerile salariale/care erau așteptările angajaților la momentul angajării/au avut reținerile salariale impact asupra capacității acestora de a părăsi locul de muncă?	Comunicări

<p>Persoanei i se plătește mai puțin decât salariul minim stabilit prin lege și decât i s-a promis</p> <p>Salariul se plătește sub forma de tichete, cupoane sau bilete la ordin</p> <p>Persoana nu își poate accesa în mod direct veniturile</p> <p>O mare parte din salariul persoanei este plătit în natură (prin furnizarea de bunuri sau servicii, masă, cazare)</p> <p>Plățile sunt neregulate și/sau adesea întârziate</p> <p>Persoana este supusă unor rețineri salariale excesive și ilegale</p> <p>Persoanei nu i se dă fluturaș salarial sau orice alt document care să cuprindă reținerile salariale</p> <p>Persoana nu înțelege cum se calculează salariul sau reținerile ori cât de mult câștigă</p> <p>Angajatorul furnizează persoanei alimente și alte bunuri la prețuri excesive, cu mult peste prețul pieței (prin intermediul unui magazin în</p>	<p>fluturaș salarial sau alte documente de plată, reținerile sunt explicate în vreun fel?</p> <p>De ce persoana nu înțelege cum e calculat salariul, ori reținerile, ori cât de mult câștigă?</p> <p>Cum este calculat salariul persoanei? Pe ce bază e stabilit salariul – pe oră/săptămână/luna/sezon sau pe baza de rezultate ori nedefinit?</p> <p>Cât i se plătește persoanei? Acesteia i se plătește o sumă mai mică decât cea convenită sub salariul minim stabilit de lege? Persoana a primit de fapt vreun salariu?</p> <p>Cum este plătit salariul persoanei? Prin transfer, numerar, transfer bancar sau prin alte mijloace?</p> <p>Dacă acesta e plătit prin cont bancar, persoana își controlează contul sau e controlat de altcineva?</p> <p>Salariul este plătit direct persoanei sau unui terț?</p> <p>Persoana e plătită parțial sau integral în natură?</p> <p>Plățile în natură sunt conforme cu valoarea pe piață rezonabilă a bunurilor și serviciilor furnizate? Plățile în natură sunt utilizate pentru a crea o stare de dependență a persoanei față de angajator?</p> <p>Lucrătorii sunt obligați să utilizeze anumite magazine sau servicii care au legătură cu angajatorul? Bunurile și serviciile sunt vândute la prețuri echitabile și rezonabile?</p>	<p>săi</p> <p>Verificarea evidențelor publice (baze de date ale instanțelor, website-urile instituțiilor guvernamentale, baze de date guvernamentale și surse din presă pentru identificarea de informații referitoare la orice plângeri sau dosare aflate pe rol privind angajatorul/intermediarul, implicând dispute salariale</p>	<p>(jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, scrisori, biletele, emailuri)</p> <p>Evidente publice, raportări în presă și informații din bazele guvernamentale de date</p>
---	---	--	---

incinta spațiului de lucru, controlat de angajator)			
Angajatorul nu achită taxele și impozitele ori contribuția socială a lucrătorilor			

Tabel 10 Frauda/Înșelăciunea

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
Termenii și condițiile de muncă reale diferă de cele care au fost promise verbal/în scris (în anunțurile de angajare sau contractele de muncă) Angajatorul nu este în măsură să prezinte un contract de muncă Persoana nu are contract de muncă sau termenii și condițiile sunt definite necorespunzător Contractul de muncă este scris într-o limbă pe care persoana nu o poate înțelege Persoana a semnat un nou contract de muncă la momentul sosirii sale la locul de muncă (substituire de contract) Persoanei nu i se dă fluturaș salarial sau orice alt document care să cuprindă salariul ori reținerile salariale Persoana nu înțelege cum se calculează salariul, reținerile sau cât de mult primește	Cum a aflat persoana despre locul de muncă (contact direct, anunț, neoficial)? Era persoana vizată de un recrutor sau agent? A semnat persoana un contract de muncă? Este semnătura persoanei autentică? A fost semnat contractul sub constrângere? A semnat persoana mai multe contracte de muncă (înainte de plecare și la sosire)? Diferă contractele între ele? Înțelege persoana termenii și condițiile contractului pe care l-a semnat? Este contractul scris într-o limbă pe care persoana o înțelege? A fost modificat în vreun fel contractul de când l-a	Strângerea și examinarea tuturor documentelor privind recrutarea, termenii și condițiile de muncă de la angajator, lucrător și din alte surse (servicii de transport, ziare, bănci, servicii de transfer de bani care stabilesc comisionul de recrutare, mass media în care apare anunțul inițial de angajare) Cercetarea evidențelor de comunicare pentru a stabili: mijloacele de recrutare, relațiile dintre angajatori și recrutori/agenți, termenii și condițiile de muncă Interviarea lucrătorilor pentru a afla cum au fost recrutați, ce li s-a promis, care erau așteptările lor inițiale, termenii și condițiile reale de muncă Interviarea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de recrutare, contractele de muncă și modalitatea în care li se comunică lucrătorilor potențiali și reali termenii și condițiile de muncă Dacă angajatorul face uz de un intermediar, are stabilite proceduri pentru prevenirea fraudelor și abuzurilor? Interviarea oricărui intermediar implicați în angajarea lucrătorilor, inclusiv a recrutorilor, agenților și agențiilor private de ocupare a forței de muncă; întrebări asupra politicilor și practicilor legate de recrutare, contractele de muncă și modalitatea în care li se comunică lucrătorilor potențiali și reali termenii și condițiile de muncă. Continuă intermediarul să dețină acest rol și după ce persoana a fost angajată? Inspectarea sediului intermediarului și examinarea evidențelor relevante (licența, modelul de contract de muncă, contractele de muncă reale, calificările profesionale, corespondența) Verificări dacă intermediarii sunt acreditați și licențiați de autoritatea competentă Verificarea evidențelor publice (baze de date ale instanțelor, website-urile instituțiilor guvernamentale, baze de date guvernamentale și surse din presă pentru identificarea de informații referitoare la orice plângeri sau dosare aflate pe rol privind angajatorul/intermediarul Discuții purtate cu autorități de aplicare a legii și actori ai societății civile pentru a afla dacă dețin informații despre angajator sau intermediar În cazurile cu deplasare în plan intern sau transfrontalier, adresați-vă autorității locale de aplicare a legii din	Declarații ale martorilor Contractele de muncă sau alte documente care prevăd termenii și condițiile de muncă (contracte de muncă, anexe, acte adiționale, corespondență) Surse privind recrutarea (anunțuri de angajare pe internet, la TV, radio, în ziare, afișe sau broșuri) Evidențele privind tranzacțiile financiare dintre angajator, intermediar și lucrător (fluturași salariali, evidențe, registre, alte evidențe în format electronic și tipărit) Corespondența dintre recrutor, angajator, terți implicați Comunicări (jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice,

	<p>semnat persoana? Care au fost condițiile și termenii de muncă agreeți? Ce i s-a promis persoanei în legătură cu munca (loc, natură, activități, salarizare) și cu beneficiile (cazare, masă, acces la educație)? Care erau așteptările persoanei și ale angajatorului? Termenii și condițiile reale diferă de cele promise (condițiile de trai și de muncă, transportul, masa și cazarea, comisionul de recrutare, statutul legal)? De ce nu primește persoana fluturaș salarial sau oricare alt document care să cuprindă salariul sau reținerile salariale? De ce nu înțelege persoana cum se calculează salariul, cât primește, reținerile salariale? Calcularea salariului și reținerile salariale sunt controlate de angajator? Persoana e deosebit de</p>	<p>regiunea sau țara de origine pentru a afla orice informații legate de persoană, intermediar sau angajator Interviuvarea persoanelor terțe: rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație care pot furniza informații legate de metodele de recrutare utilizate, de termenii și condițiile de muncă promise inițial</p>	<p>scrisori, biletele, emailuri) Evidențe de transport către sau de la locul de muncă (taloane de bilete sau bonuri, bonuri de combustibil, bucați de hârtie cu dată/oră) Evidențe publice, raportări în presă și informații din bazele guvernamentale de date</p>
--	--	--	--

	<p>vulnerabilă la înșelăciune (nu cunoaște limba și legislația locului, are statut ilegal de muncă, e persoană cu dizabilități)?</p> <p>Dacă persoana ar fi cunoscut termenii și condițiile de muncă reale, ar mai fi acceptat locul de muncă? Ce a determinat-o să rămână?</p>		
--	---	--	--

Tabel 11 Abuzul de putere și abuzul de vulnerabilitate

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana are mai puțin de 18 ani (copiii mici, neînsoțiți de părinți/rude adulte sunt deosebit de vulnerabili)</p> <p>Persoana este într-o situație ilegală (migrant ilegal)</p> <p>Angajarea persoanei este nereglementată sau slab reglementată (lucrători temporari/subcontractați /casnici/rurali/cu jumătate de normă)</p> <p>Persoana aparține unui grup care este discriminat sau nu are drepturi egale în societate (refugiat/solicitant de azil/gen/etnie/dizabilitate/orfan/apartenență la un grup religios ori cultural minoritar)</p> <p>Persoana provine dintr-o zonă afectată de dezastre naturale, recesiuni, conflicte politice sau armate, alte crize care au redus opțiunile alternative de trai</p> <p>Persoana e săracă și toată familia depinde integral de veniturile</p>	<p>De ce este persoana într-o poziție deosebit de vulnerabilă? Este vorba de o vulnerabilitate pre-existentă sau de una creată de traficant? Dacă este una pre-existentă, a urmărit traficantul intenționat să profite de aceasta? Cum a aflat persoana despre locul de muncă (contact direct, anunț, neoficial)? Era persoana vizată de un recrutor sau agent? Care erau perspectivele persoanei de a-și găsi un loc de muncă în momentul în care a fost recrutată? Dar în prezent?</p> <p>Angajatorul/recrutorul a creat sau a contribuit la vulnerabilitatea persoanei (prin perceperea unui comision mare de recrutare, prin înșelăciune sau alte acțiuni)?</p> <p>Persoana aflată în poziție vulnerabilă e abuzată în vreun fel? E supusă în mod ilegal la condiții sub-standard de muncă și de trai, la ore suplimentare? Îi e reținut salariul în mod ilegal? Își cunoaște persoana drepturile? Ce se întâmplă dacă persoana se plânge sau refuză să lucreze în condiții de muncă abuzive? Ar fi concediată/i s-ar plăti un salariu sub cel legal minim/ar suporta alte sancțiuni ilegale?</p>	<p>Strângerea și examinarea documentelor și evidențelor privind recrutarea, statutul de muncă sau de ședere, natura contractului de muncă sau a plăților salariale</p> <p>Examinarea evidențelor salariale pentru a ne asigura că nivelul salarial este același</p> <p>Cercetarea evidențelor de comunicare pentru a stabili mijloacele de recrutare, relațiile dintre angajatori, recrutori și agenți, termenii și condițiile de muncă</p> <p>Interviuvarea lucrătorilor – caracteristicile lor, mediul de proveniență și cunoașterea legislației relevante</p> <p>Interviuvarea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de sprijinirea lucrătorilor vulnerabili, comunicarea informațiilor legate de muncă într-o limbă pe care aceștia o pot înțelege</p> <p>Interviuvarea persoanelor terțe: rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație care pot furniza informații legate de situația și particularitățile lucrătorilor</p> <p>Interviuvarea persoanelor terțe: rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație care pot furniza informații legate de metodele de recrutare utilizate și de termenii și condițiile de muncă propuse inițial</p> <p>Verificarea evidențelor angajatorului și a celor guvernamentale pentru identificarea oricăror informații cu privire la particularitățile lucrătorilor, inclusiv a</p>	<p>Declarații ale martorilor</p> <p>Permise de muncă sau ședere</p> <p>Documente de identitate, pașapoarte, certificate de naștere, vize și alte documente de călătorie</p> <p>Contractele de muncă sau alte documente care prevăd termenii și condițiile de muncă (contracte de muncă, anexe, acte adiționale, corespondență)</p> <p>Evidențele privind tranzacțiile financiare dintre angajator, intermediar și lucrător (fluturași salariale, evidențe, registre, alte evidențe în format electronic și tipărit)</p> <p>Evidențe medicale referitoare la afecțiuni, dizabilități,</p>

<p>acesteia</p> <p>Situația familială a persoanei e dificilă sau instabilă (abuzivă, amenințări, unul sau ambii părinți lipsesc)</p> <p>Persoana are datorii însemnate legate de recrutarea sa</p> <p>Persoana are un grad scăzut de educație școlară sau are analfabetism</p> <p>Persoana nu cunoaște limba locală</p> <p>Persoana nu are informații despre legislația locală și rolul autorităților</p> <p>Persoana are o dizabilitate fizică sau mentală sau are suferințe fizice</p> <p>Persoana este convinsă să consume și/sau are dependență de alcool, droguri</p> <p>Permisul de muncă sau ședere este păstrat de angajator sau există alte dependențe structurale</p> <p>Persoana se află într-o situație de dependență multiplă (față de angajator, inclusiv pentru cazare și masă și față de recrutor)</p> <p>Persoana este dependentă emoțional și economic față de recrutor sau angajator (relație de iubire sau rudenie)</p> <p>Persoana se teme de excluderea sa din viața socială, culturală sau religioasă a comunității</p>		<p>statisticilor referitoare la naționalitatea, vârstă, originea etnică, naționalitatea, rasa, sexul, religia acestora</p> <p>Verificarea evidențelor guvernamentale pentru a stabili dacă lucrătorii au beneficiat de asigurare socială, indemnizație de șomaj și alte beneficii precum și aplicabilitatea acestor scheme de protecție în sectorul de activitate</p> <p>Obținerea evaluărilor medicale ale stării de sănătate fizică sau mentală a lucrătorilor din partea specialiștilor medicali experimentați (după obținerea consimțământului persoanei); testarea privind consumul de substanțe care i-ar fi putut fi administrate sau pe care le-a luat persoana</p> <p>Examinările medicale pot fi folosite și pentru a stabili vârsta persoanei</p>	<p>dependențe, istoricul traumelor sau abuzurilor</p> <p>Evidențe guvernamentale referitoare la asigurare socială, indemnizație de șomaj și alte beneficii</p> <p>Declarații ale experților care prezintă cadrul relevant (tiparele discriminării, particularitățile unei persoane/grup care o fac vulnerabilă la exploatare)</p> <p>Comunicări (jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, scrisori, bilețele, emailuri)</p> <p>Evidențe de transport către sau de la locul de muncă (taloane de bilete sau bonuri, bonuri de combustibil, bucăți de hârtie cu dată/oră)</p>
--	--	--	--

Tabel 12 Acordarea sau primirea de plăți și servitutea involuntară

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
Persoana trebuie să ramburseze comisioane excesive de recrutare și transport	Care este motivul datoriei (comisionul de recrutare, bunurile și serviciile furnizate de angajator, avansurile salariale, datorii moștenite)?	Verificarea tuturor evidențelor financiare ținute de angajator pentru identificarea semnelor de falsificare și de manipulare a datoriei Stabilirea dacă sunt rezonabile și conforme cu prețurile din piață, costurile bunurilor și serviciilor furnizate de angajator (cazare, masă)	Declarații ale martorilor Contractele de muncă sau alte documente care prevăd termenii și condițiile de muncă, inclusiv termenii împrumuturilor sau comisioanelor și durata inițială a angajării (contracte de muncă, anexe, acte adiționale, corespondența)
Persoana trebuie să achite sume excesive pentru cazare, masă, instrumente de lucru sau echipament de protecție din salariu	Calcularea datoriei e rezonabilă și în acord cu cerințele legii? Cine este responsabil pentru datorie: angajatorul, intermediarul, altcineva? Dacă intermediarul este responsabil, ce măsuri a luat angajatorul pentru a se asigura că lucrătorilor nu li se aplică un comision ilegal de recrutare?	Strângerea și examinarea tuturor evidențelor și documentelor de la angajator și alte surse referitoare la locul de muncă (de căutat prevederi referitoare la datorii, termenii de rambursare a acestora, costurile bunurilor și serviciilor Interviuearea lucrătorilor; întrebări referitoare la recrutarea acestora, orice datorii și termenii de rambursare a acestora, modul în care au fost contractate acestea. Care au fost așteptările acestora înainte de angajare și dacă termenii datoriei le-au afectat capacitatea de a abandona locul de muncă Interviuearea angajatorului/directorilor/supervizorului/personalului relevant asupra politicilor și practicilor legate de datorii (inclusiv termenii de rambursare) și la costurile bunurilor și serviciilor furnizate de angajator. Dacă angajatorul face uz de un intermediar, cum ar fi o societate privată de ocupare a forței de muncă, pentru angajarea lucrătorilor, adresați întrebări cu privire la această practică și măsurile luate de angajator pentru a se asigura că lucrătorilor nu li se aplică un comision ilegal de recrutare	Evidențele privind tranzacțiile financiare dintre angajator, intermediar și lucrător (fluturași salariali, evidențe, registre, alte evidențe în format electronic și tipărit) Evidențe privind taxele și impozitele și contribuțiile de asigurări sociale
Termenii de rambursare a avansurilor din salariu sunt manipulați sau neclari	Persoana își achită datoria prin munca prestată? Înțelegerea dintre persoană și angajator/intermediar e în acord cu cerințele legii?	Interviuearea intermediarului în cazul în care angajatorul face uz de intermediar – întrebări referitoare la politicile și practicile privind comisionul de recrutare, avansurile salariale și alte forme de îndatorare care ar putea fi suportate de lucrători	Evidențe privind taxele și impozitele și contribuțiile de asigurări sociale
Ratele dobânzii asupra avansurilor salariale nu sunt rezonabile și pot depăși limitele legale	Persoana avea cunoștință de datorie și de termenii de rambursare a acesteia înainte de a începe să lucreze? Dacă nu, când și cum a aflat persoana despre datorie?	Verificarea intermediarului dacă este autorizat și acreditat de autoritățile competente Inspectarea sediului intermediarului și verificarea evidențelor relevante (licența, modelul de contract de muncă sau contractele de muncă reale, calificările profesionale, corespondența)	Comunicări (jurnale, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, scrisori, bilețele, emailuri)
Lucrătorii trebuie să muncească pentru a rambursa, de fapt, o datorie generală sau moștenită	Părinții au primit o remunerație pentru a-i permite copilului să plece	Verificarea evidențelor de comunicare pentru a stabili practicile privind îndatorarea (comisionul de recrutare, avansurile salariale, ratele dobânzii) Verificarea evidențelor publice (baze de date ale instanțelor, website-uri ale instituțiilor, baze guvernamentale de date, surse media) în căutare de informații referitoare la orice plângeri sau dosare aflate pe rol privind angajatorul sau intermediarul Verificarea existenței unor plângeri referitoare la locul de muncă pe rolul instanțelor sau al altor autorități Interviuearea persoanelor terțe: rudele/vecinii/membrii comunității locale din zona de origine și destinație care pot furniza informații legate de acordurile încheiate inițial cu privire la avansul salarial sau comisionul de recrutare	Evidențe publice, raportări din presă și informații din bazele

	<p>schimbărilor? Termenii de rambursare sunt rezonabili și conformi cu cerințele legale? Angajatorul face uz de orice mijloace de manipulare a datoriei – subevaluarea muncii persoanei, falsificarea conturilor sau impunerea unor rețineri salariale excesive? Evidențele privitoare la datorie, ținute și furnizate persoanei sunt adecvate și corecte? Persoana e obligată să rămână în situația de angajare mai mult decât a consimțit din cauza datoriei? În afara datoriei persoana depinde de angajator și din alte considerente (hrană și găzduire, locuri de muncă pentru rude), care o fac incapabilă de a pleca liber?</p>		guvernamentale de date
--	--	--	------------------------

Indicatori referitori la scop

Tabel 13 Exploatarea sexuală

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
Persoana e obligată să întrețină raporturi sexuale fără prezervativ	Persoana se poate exprima liber?	Observarea locului și a tranzacțiilor între femei și clienți	Fotografii ale localului Declarații ale martorilor (alte femei, vecini, clienți)
Persoana nu poate refuza clienții	Persoana e dependentă de „angajator” în legătură cu hrana sau găzduirea?	Inspectarea camerelor	Identificarea
Persoanei nu i se acorda pauze, zile libere și timp liber	Persoana poate păstra veniturile câștigate? Cat din acestea îi revin?	Discuții cu clienții legate de atitudinea persoanei	anunțurilor de recrutare
Persoana suferă de afecțiuni cu transmitere sexuală netratate	Persoana raportează orice violență/amenințare din partea „angajatorului”?	Verificarea rapoartelor autorităților legate de încălcări ale regulamentelor privind prostituția/sănătatea și securitatea în muncă sau a plângerilor penale	Documente financiare, documente transfer de bani
Persoana lucrează non stop (24 h/zi; 7 zile/săptămână)	Persoana e obligată să doarmă în locul în care lucrează?		
Persoana este mutată dintr-un loc în altul, fără consimțământul său	Cine sunt bărbatul/femeia care însoțesc persoana?		
Persoana trebuie să mintă în cazul controalelor făcute de autorități	Când a fost făcut tatuajul și de cine? Cum a ales persoana tatuajul?		
Persoanei i se impune să	Cum a început persoana să se prostitueze?		

<p>desfășoare activități ilegale sau degradante</p> <p>Mediul de lucru e insalubru, are iluminare sau ventilație slabă, nu are încălzire sau acces la facilități sanitare</p> <p>Alte persoane în aceeași situație arată neîngrijite sau obosite</p> <p>Persoana e forțată să se prostitueze și atunci când este însărcinată sau bolnavă</p> <p>Persoana este întotdeauna însoțită când iese din casă</p> <p>Persoana are tatuaje care ar putea indica o relație de dependență față de un grup.</p> <p>Persoana nu are asupra ei bani numerar</p> <p>Persoana nu păstrează banii pe care îi câștigă și trebuie să-i dea altcuiva</p> <p>Persoana nu poate fi singură când merge la controale medicale sau la furnizorii de asistență socială</p>	<p>A dat curs unui anunț? Cum a aflat de acest anunț?</p>		
--	---	--	--

Tabel 14 Exploatarea prin muncă

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Lucrătorului i se impune să desfășoare activități periculoase, fără echipament de protecție adecvat</p> <p>Lucrătorul nu are pregătirea și experiența necesare pentru a lucra în condiții de siguranță</p> <p>Lucrătorului i se impune să desfășoare activități degradante sau ilegale</p> <p>Mediul de lucru e insalubru, are iluminare sau ventilație slabă, nu are încălzire sau acces la facilități sanitare</p>	<p>Condițiile de muncă sunt conforme cu cerințele legale? dacă există încălcări ale legislației muncii și ale contractelor colective de muncă, câte încălcări grave observați?</p> <p>Lucrătorul cunoaște aceste ilegalități?</p> <p>Cum a ajuns lucrătorul să muncească în aceste condiții? A fost recrutat de o agenție sau</p>	<p>Observarea spațiului de lucru, a instrumentelor, a măsurilor de protecție, a existenței instrucțiunilor privind sănătatea și securitatea în muncă, a echipamentului, etc.</p> <p>Inspectarea spațiilor de dormit și verificarea dacă lucrătorii dispun de facilități igienico-sanitare adecvate, spații private, acces în afara spațiilor, mijloace media disponibile, alte servicii</p> <p>Discuții cu lucrătorii cu privire la condițiile de locuit și la disponibilitatea acestora de a lucra, precum și la așteptările avute în momentul în care au fost recrutați</p> <p>Discuții cu angajatorii în legătură cu politicile referitoare la cazarea la locul de muncă</p> <p>Prelevarea și ridicarea de mostre, materiale și substanțe utilizate în spațiul de locuit pentru analiza riscurilor potențiale pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor</p> <p>Examinarea contractelor de muncă și a</p>	<p>Raportul detaliat al inspecției (lista cu încălcări ale legislației muncii și ale reglementărilor privind sănătatea și securitatea în muncă). Puneți-o la dispoziția funcționarului care acționează ca martor ocular</p> <p>Rapoarte privind acțiunile și împrejurările, pe parcursul inspecției, cu privire la locul în care au fost găsiți lucrătorii, în ce tip de condiții, cine utiliza echipamentul?</p> <p>Fotografii, înregistrări audio-video prezentând spațiul de lucru, spațiile de dormit sau împrejurimile</p> <p>Martori oculari-alți funcționari, declarații ale personalului</p> <p>Agenda/jurnalul lucrătorului (înregistrarea programului de lucru; evenimente întâmplare; înregistrarea câștigurilor)</p> <p>Mostre de materiale/substanțe,</p>

<p>Nu există instrucțiuni privind securitatea și sănătatea în muncă la locul de muncă iar echipamentul lipsește</p> <p>Condițiile de muncă încalcă flagrant legislația muncii și contractele colective de muncă</p> <p>Lucrătorii arată neîngrijii și epuizați</p> <p>Chiar și persoanelor însărcinate sau bolnave li se impune să lucreze</p> <p>Angajatorul nu poate pune la dispoziție contractele individuale de muncă, asigurările sau registrele de personal</p> <p>Lucrătorii nu au un reprezentant real care să negocieze condițiile de muncă în numele lor</p> <p>Lucrătorul trebuie să efectueze ore suplimentare, fără compensație pentru acestea</p> <p>Programul de lucru e stabilit în mod necorespunzător sau nu e stabilit</p> <p>Compensația se stabilește pe bază de obiective de producție și este condiționată astfel</p> <p>În cazul în care lucrătorul refuză să lucreze peste program o dată, nu i se va mai putea oferi aceasta</p> <p>posibilitate a doua oară (va fi trecut pe lista neagră)</p> <p>Lucrătorul lucrează non-stop (24 de ore/zi, 7 zile/săptămână)</p>	<p>un agent?</p> <p>Cum sunt prevăzuți termenii și condițiile în contractul de muncă? Care erau așteptările persoanei cu privire la muncă la momentul recrutării?</p> <p>Condițiile de muncă actuale sunt altele decât cele convenite? (înșelăciune)</p> <p>Lucrătorul locuiește la locul de muncă? Sau este găzduit de familia angajatorului?</p> <p>Care sunt condițiile de trai? Libertatea sa de mișcare e restricționată de angajator?</p> <p>Lucrătorul este dependent de angajator sau într-o poziție vulnerabilă?</p> <p>Ce se întâmplă în cazul în care lucrătorul refuză să lucreze în condițiile date?</p> <p>Lucrătorul se teme de concediere sau de alte sancțiuni?</p> <p>Lucrătorul este obligat să lucreze în condiții substandard pentru a-și păstra locul de muncă?</p> <p>Lucrătorul raportează orice alte</p>	<p>altor documente care ar putea include clauze abuzive/abateri de la condițiile reale sau practici discriminatorii</p> <p>Verificarea existenței oricăror raportări la autorități legate de încălcări ale reglementarilor în muncă sau ale celor legate de sănătatea și securitatea la muncă sau a oricăror plângeri aflate pe rolul instanțelor</p> <p>Interviarea lucrătorilor cu privire la programul de lucru, ore suplimentare și compensație, precum și la consecințele refuzului acestora de a lucra ore suplimentare</p> <p>Interviarea angajatorilor/directorilor/supervizorilor și a altui personal relevant, referitor la: politicile și practicile programului de lucru, compensația, orele suplimentare, consecințele refuzului de a lucra ore suplimentare. Aflați dacă angajatorul are la cunoștință despre limitele prevăzute de legislația națională sau contractul colectiv de muncă în ceea ce privește orele suplimentare</p> <p>Strângerea și examinarea tuturor documentelor și evidențelor privind programul de lucru de la angajator/lucrător și alte surse</p> <p>Căutați prevederile privind contractul de muncă, programul de lucru și orele suplimentare</p> <p>Inspectarea locului de muncă în afara programului normal de lucru pentru a stabili dacă lucrătorii prestează ore suplimentare în permanență</p>	<p>pesticide</p> <p>Obiecte, unelte de lucru, îmbrăcămintea</p> <p>Corespondența dintre angajat/angajator/recrutor, orice plângeri legate de condițiile de muncă</p> <p>Contracte de muncă, anunțuri de angajare, articole de presă, alte documente</p> <p>Declarații ale martorilor</p> <p>Înregistrări ale programului de lucru și ale orelor suplimentare (fișe de pontaj, cartele perforate, jurnale de bord, fluturași salariali)</p> <p>Contracte de muncă/alte documente care conțin termenii și condițiile de muncă (anexe, acte adiționale, corespondență)</p> <p>Evidențe privind plata salariului și a orelor suplimentare (fluturași salariali, evidențe contabile, evidențe bancare, alte evidențe în format electronic și tipărit)</p> <p>Evidențe guvernamentale privind taxele și impozitele, contribuțiile la asigurările sociale</p> <p>Evidențe de comunicare (jurnale, minute, agende, desfășurătoare ale convorbirilor telefonice, aparate telefonice, mesaje e-mail, scrisori, bilețele)</p> <p>Evidențe publice, raportări în presă și informații din bazele guvernamentale de date</p>
---	---	--	--

<p>Lucrătorul lucrează în intervale orare nepotrivite</p> <p>Lucrătorul lucrează și la reședința privată a angajatorului</p> <p>Lucrătorului nu i se acordă pauze, zile libere și timp liber</p> <p>Lucrătorului nu i se acordă beneficiile la care are dreptul, cum ar fi concediul de odihnă, medical</p>	<p>amenințări?</p> <p>Care sunt opțiunile alternative de trai ale persoanei în cazul în care aceasta își părăsește locul de muncă?</p> <p>Câte ore lucrează persoana pe zi/săptămână?</p> <p>Numărul orelor lucrate depășește pe cel permis de legislația națională sau contractele colective de muncă?</p> <p>Salariul normal al persoanei este în conformitate cu contractul de muncă și cu cerințele privind salariul minim?</p> <p>Lucrătorul este compensat corespunzător pentru orele suplimentare, în conformitate cu cerințele legale? Dacă persoana lucrează la cerere, primește ea plata doar pentru timpul în care lucrează în mod activ?</p> <p>Cât de des lucrează lucrătorul peste program?</p> <p>Orele suplimentare sunt impuse doar temporar</p>		
---	---	--	--

	<p>sau în permanentă?</p> <p>Lucrătorul este dispus să presteze ore suplimentare?</p> <p>Dacă da, pentru ce anume? Dacă, nu, care este motivul?</p> <p>În cazul în care lucrătorul ar refuza să presteze ore suplimentare, ar câștiga mai puțin decât salariul minim? Care ar fi consecințele?</p>		
--	--	--	--

Tabel 15 Exploatarea prin constrângere la comitere de infracțiuni

Indicii/indicatori	Cauze Întrebări pe care vi le adresați	Metode Utilizate	Probe Strânse
<p>Persoana cerșește întreaga zi</p> <p>Persoana e mutată dintr-un loc în altul pentru a cerși, nu-și dă consimțământul</p> <p>Persoana arată epuizată și neîngrijită</p> <p>Persoana e constrânsă să cerșească, deși e bolnavă sau însărcinată</p> <p>Persoana pare să aibă un handicap</p> <p>Persoana ascunde/transportă/vinde substanțe ilegale/arme</p> <p>Persoana pare speriată</p> <p>Persoana nu deține bani numerar asupra ei</p>	<p>Poate persoana sa țină pentru ea câștigurile?</p> <p>Există o altă persoană care o monitorizează discret?</p> <p>Cui îi încredințează persoana banii câștigați?</p> <p>Ce se întâmplă dacă persoana nu strânge o anumită sumă de bani?</p> <p>Se află persoana în stare de dependență față de „angajator”, pentru găzduire, hrană, îmbrăcăminte?</p> <p>În ce condiții a apărut handicapul? Din naștere sau prin accident? La ce vârstă a survenit?</p> <p>A mai fost persoana reținută de poliție? Ce s-a întâmplat? Cum a fost eliberată? Cine a plătit cautiunea (dacă e cazul)?</p> <p>Cum a intrat persoana în posesia substanțelor ilegale/armelor?</p> <p>A fost persoana rănită în cursul acestei activități? În ce circumstanțe?</p>	<p>Localizarea adresei la care se întoarce persoana după ce încetează activitatea</p> <p>Discuții cu persoanele care îi dau bani cerșetorului - cât de des văd persoana în locul acela? Persoana vine singură sau e adusă de cineva?</p> <p>A se verifica rapoarte ale autorităților/plângeri legate de desfășurarea activității ilicite</p>	<p>Fotografii ale martorilor-vecinilor</p> <p>Declarații ale martorilor-vecinilor</p>

	Instrument Practic Pentru Detectarea/Identificarea Victimelor Traficului De Persoane	0 Niciun semn	1 Semne prezente	2 Dovezi	3 Necesare mai multe informații
ACȚIUNE	Recrutare				
	Transport/transfer				
	Adăpostire/primire				
MIJLOC	Amenințări				
	Utilizarea forței				
	Limitarea libertății de mișcare				
	Izolare				
	Reținerea documentelor				
	Reținerea salariului				
	Fraudă/înșelăciune				
	Abuzul de putere/de situația de vulnerabilitate				
	Acordarea sau primirea de plăți				
SCOP	Exploatare prin muncă				
	Exploatare sexuală				
	Activități ilegale				
	Cerșetorie				